

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 122 (6652)

МАЙН

25

ВТОРНИК

1954 он

Сая 20 мүнэгэ.

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Советэ Украинска ССР-эй Министрнүүдэй Советэ Украиннын Коммунистическэ партиин Центральна Комитетдэ

СССР-эй Верховно Советэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет Украин ба ород арадуудай национальна ехэ найндэртэй, СССР-эй бүхы ахадүү арадуудай найндэртэй — Росситай Украиннын нэгэдэлээр 300 жэлэй ойтой дашарамдуулан Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын хүдэлмэришэдые, колхознигуудые, интеллигенцие, бүхы ажалшадые амаршалаад, тэдэндэ халуун баяр хүргэнэ.

Харинн богоолшолгодо эсэргүүгээр, ахадүү ород арадтай нэгэ Россиска гүрэн дотор нэгэдэхын түлөө олон зуун жыл соо тэмсэл хээн украин арад болбол мяхан түрэл ахаяа — ород арадаа өөрынгөө найндэртэй хамгаалагша, үнэн сэхэ союзник гэжэ ходоодо тоолодог хэн. Гүрэнэй элнэтэ ехэ ажал-ябуулагша ба полководец Богдан Хмельницкийн түлбэрээр украин арадай хээн сүлөөлэлтын дайнда ород арад сар түрэл дэмжэлгэ үзүүлжэ байһан юм. Росситай Украиннын нэгэдэлээр Переславска Радын гаргаһан шиндхэбэрн эрхэ сүлөөдэ дуратай украин арадай түгэлдэр ехэ ханал хүсэлэй бэлэлтэ мүн байгаа, агууехэ прогрессивнэ удхашанартай байгаа. Росситай нэгэдэлгэ хадаа украин ажалшадые польско шляхтын дарлалтаһаа абарһан, турецко-татарска хаадуудай дээрмэшэ хүрэг сэрэгүүдэй сар ургалжан долбогонуудаа Украинны хамгаалһан, украин арадай национальна ёһоор хүгжэхэ арга боломжо олгоһон байна.

Ахадүүгэй нэгэдэлэй ба холбоо барисаанай замые ород болон украин арадуудай шэлэжэ абаниһын гансал зүб зам мүн байгаа гэжэ гүжэ харуулна. Хоёр агууехэ славянска арадуудай нэгэдэлгэ хадаа ажалшадын бүхы дайсалта эсэргүү, крепостнигууд болон буржуазид эсэргүү, хаанта засагта ба капиталистическэ богоолшолгодо эсэргүү хамтын үйлдэлнэ тэдэнэй хүсые арьбадханы байха юм. Энэ тэмсэлэй үедэ ород ба украин арадуудай таһаршагуй бата хани барисаан хүгжэжэ байһан гэжэ хамгаалһан байна.

Украин арад ород арадай хойноһоо эгээн түрүүн социализмын алдарт замда ороо хэн. Россин ба Украинан ажалшад гар гараа баримдан, мур мүрөөрөө нэгдэн ябажа, Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илахын түлөө тэмсэлэн, граждаска дайнай фронтуд дээрэ байлдаһан, социалистическэ обществэ байгуулаһан, Эсэгэ ёһооо хамгаалһан Агууехэ дайнай үелэ манай Эхэ ороной эрхэ сүлөөс, бэ даанхай байдалые хамгаалһан байна.

Украинска Советскэ гүрэннэй байгуулга, Россин болон бусад советскэ республикануудтай Украиннын нигта холбоо барисаа тогтоолог хадаа коммунистическэ национальна политикын агууехэ илан мандалга, арадуудай хүсэд алдл тэгшэ эрхэтэй, хани барисаатай байха принциптэй мандалга, буржуазно-националистическэ контрреволюциин тон ехэ үйлдэлгэ, Украинны Советскэ Союзһаа талалжа, тэрэннэй өөрынгөө олоһон болгохо гэжэ эрмэлзлэн уласхоорондын империализмын дилгэлтэ мүн.

Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын халбаран бадалга, ажахын ба культурна байгуулалтада тэрэнэй туйлаһан амжалтууд социалистическэ байгуулалтын, хүдэлмэришэн ангиин болон ажалшадтай түгэлдэр холбоо барисаанай, СССР-эй бүхы арадуудай таһаршагуй хани барисаан ба ахадүүгэй харилсаанай агууехэ хүсые эл ёһоор гэршэлэн харуулна.

Ушөө дайнай урда тээхи табанжэлүүдэй үелэ Украина хадаа ехээр хүгжэн промышленностьтай, томо, механизированнэ хүдөө ажыхтай,

формооро национальна, удхаараа социалистическэ түрүү культуратай хүсэн түгэс социалистическэ индустриально-колхозно республика болоо хэн. Дайн ба немецко-фашистска эзэмдэлгэ Украинада хүшэр хүндэ гэмтэл ушаруулаһан байна. Тэрэнэй завоудуд болон фабриканууд, шахтанууд болон электростанцинууд, городуд болон тосхонууд үнэнхэн тобог болон хандаранхай байгаа хэн. Богонихон болзор соо украин арад баатар ажалараа, СССР-эй бүхы арадуудай туйламжаар, Украиннын арадай ажахын хүгжэлтэдэ дайнай урда тээхи хэмжэндэ хүрэхэөө гадна, тэрэннэй холо үлүүдэн гараа.

Советскэ Украина мүнөө Европтын эгээл ехэ гүрэнүүдэй нэгэннэй болоо; тэрэнэй хүсэтэ промышленность, тэрэнэй түрүү хүдөө ажыхы, тэрэнэй эсэглэн халбаржа байгаа городууд болон тосхонууд, тэрэнэй культура болон искусствын гайхамшаг туйлалтанууд бүхы советскэ арадуудай хуулита патриотическа омогорхол мүн болно. Социализмын агууехэ туг доро ябажа, украин арад бүхы украинска газарнуудые Украинска Советскэ Социалистическэ гүрэн дотор нэгэдүүлжэ, өөрынгөө хэтэ заяанай ханал хүсэлые бэлүүлжэ, СССР-эй бүхы ахадүү арадуудтай хамта украин арад Коммунистическэ партиин хүтэлбэрээр ябажа, амгалан зохёохы ажалдаа шэнэ шэнэ илалтануудые туйлана, урагшаа, коммунизмын замаар найдамтайгаар дабшажа ябана, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахихын түлөө тэмсэлэй эхэртгэ ехэ хубитаяа оруулна. Гүрэн түрэн, ажахын болон культурна байгуулалтада украин арадай туйлаһан гайхамшагта амжалтанууд шэнэ, социалистическэ ажабайдал зохёон байгуулха замда ороһон, социализмын болон демократийн илагдашагуй лагерь соо нэгэдэн бүхы сүлөөтэ арадуудта зориг бадаруулга шэлэжэ болоно.

Хүндэ индустрие саашадан хүгжөөхэ, хүдөө ажыхын болон арадай хэрэгдэлэй зүйлнүүдые үйлдбэрлэгые эрид ехээр дэбжээхэ, арадай ажыхуудые хэлбэрлэһэгүйгөөр дээшлүүлжэ хэрэгтэ парти, правительствын табинан зорилгонуудые бэлүүлхын түлөө тэмсэлдэ Советскэ Украиннын хүдэлмэришэд, колхознигууд, интеллигенци шэн зоригто ажалай ба зохёон байгуулхы үүсхэлэй шэнэ эрхим жэшээнүүдые харуулха байха гэжэ СССР-эй Верховно Советэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет батаар найдажа байна.

Коммунизмын илан мандахын түлөө бүгдээрэ агууехэ тэмсэлдэ шэнэ амжалтануудые туйлахыне алдартга украин арадта хүсэнэбди! Украинска Советскэ Социалистическэ Республика мандажа, халбаран бадаржа байг лэ!

Украин, ород болон манай ороной бүхы арадуудай национальна бээ даанхай байдалай ба эрхэ сүлөөгэй, халбаран бадаларты ба зол жаргалай үнэн, найдамтай эшэ үндэхэ бологшо тэдэнэй таһаршагуй бата хани барисаан мандаха болтогой!

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хүсэн түгэс түшэг тулгуури — манай агууехэ Эхэ орон — Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз мандаха болтогой!

Коммунистическэ партиин хүтэлбэрээр урагшаа, коммунизмын плалта тээшэ зориг!

**СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ
СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ
СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ
ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.**

СССР-эй Верховно Советэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет украин ба ород арадуудай национальна ехэ найндэртэй, СССР-эй бүхы ахадүү арадуудай найндэртэй — Росситай Украиннын нэгэдэлээр 300 жэлэй ойтой дашарамдуулан Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын хүдэлмэришэдые, колхознигуудые, интеллигенцие, бүхы ажалшадые амаршалаад, тэдэндэ халуун баяр хүргэнэ.

Украин, ород болон манай ороной бүхы арадуудай национальна бээ даанхай байдалай ба эрхэ сүлөөгэй, халбаран бадалартын ба зол жаргалай үнэн, найдамтай эшэ үндэхэ бологшо тэдэнэй таһаршагуй бата хани барисаан мандаха болтогой!

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ Украинска Советскэ Социалистическэ Республикые Ленинэй орденээр шагнаха тухай

Росситай Украиннын нэгэдэлээр 300 жэлэй ойн гэмдэг болгон, гүрэнэй, ажахын ба культурна байгуулалтада украинска арадай гайхамшагта амжалтануудые тэмдэглэн Украинска Советскэ Социалистическэ Республикые Ленинэй орденээр шагнаха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум-и
Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ,
СССР-эй Верховно Советэй Президиум-и
Секретарь Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль. 1954 оной майн 22.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ Киев городые Ленинэй орденээр шагнаха тухай

Росситай Украиннын нэгэдэлээр 300 жэлэй ойтой дашарамдуулан ород, украин ба белорус арадуудай түүхэдэ Киевэй ехэ удхашанартай байһые тэмдэглэн Киев городые — Украинска Советскэ Социалистическэ Республикыи столицые — Ленинэй орденээр шагнаха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум-и
Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ,
СССР-эй Верховно Советэй Президиум-и
Секретарь Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль. 1954 оной майн 22.

РСФСР-эй Верховно Советдэ, агууехэ ород арадта

Украинска ССР-эй Верховно Советэй
сессинэ болон украин арадһаа

Хүндэтэ аха дүүнэр ба эгэшэ дүүнэр!

Агууехэ ахадүү ород арад!
Бүгдээрэ ахадүү найндэрые — Росситай Украиннын нэгэдэлээр 300 жэлэй ойе тэмдэглэхын тулада болон Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Советэй ойн баярай сессин хадаа Украиннын хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай болон бүхы ажалшадтай зүгһөө халуунаар дурлалтын болон үнэн зэрхлэй амаршалтын үгөөр манай хани ба аха, агууехэ ород арад шамда хандана.

Гурбан зуун жэлэй саада тээ, 1654 ондо эртэ урдын Переслав городто зарлагданан түүхэтэ Рада дээрэ Росситай Украиннын нэгэдэлгэе украин арад найндэраараа сонсожо, харинн богоолшолгодо эсэргүүсэн, ород арадтай нэгэдэхын түлөө нигтэ арадай олон зуун жэлэй тэмсэлые түгсэхэн байна. Хэлэ болон культурынгаа талаар, абари зангаараа болон уг гарбалайнгаа талаар дүтэ ба түрэл ахадүү агууехэ хоёр арад нэгэ гүрэн соо нэгэдэн, хуби заяагаа хэтэдэ холбожо, хэтэ мүнхэдөө эблэршгүй хани барисаа баталдан байгуулаа.

Урдан украин арад шэрүүн хүндэ шалгалтануудые, дабажа гараха ушартай болодог байгаа. Польско шляхта, турецко-татарска дээрмэшэд, литовско болон венгерскэ магнатууд Украинны зобоодог бэлэй. Украин арад түрэл газар ниютагаа богоолшологшоодоо аршалан хамгаалхын түлөө нэгэнтэ бэшэ тэмсэлдэ ахадүү ород арадһаа ходоодо туйламжаа абадаг байгаа. Харинн булимтарашалта эсэргүү тэмсэл элнэтэ ехэ полководец ба гүрэнэй ажал-ябуулагша Богдан Хмельницкийн хүтэлбэрн доро онсо ехэ хүсэтэйгөөр дэлгэрэн байна. Энэнь харинн богоолшологшоодоо сүлөөрхын түлөө, россиянка нэгэ гүрэн соо ород арадтай нэгэдэхын түлөө тэмсэлэн украин арадай үнэн зүб дайн байгаа. Олон жил соо болоһон энэ хүшэр хүндэ дайндан украин арадта урда мэтэ ахадүү ород арад туйлаһан байха юм.

Российска нэгэ гүрэн соо нэгэдэн ахадүү арадууд хоюуланайнгаа дотоодын болон гададын дайсалта эсэргүүсэн сугта тэмсэхэ нэгэ замаар урагшаа дабшаһан байна. Энэ тэмсэл соогуур манай хани барисаан урган бэхижэ. Ород болон украин арадуудай нэрэ түрэ болон бээ даанхай байдалта долбоһон харинн булимтарашалта ородой мээ болон хасагай нэльмэ хүртэ ба хатуу шанга сохитонуудые үгэдэг байгаа. Польско-шляхетскэ, турецко-татарска, шведскэ болон бусад булимтарашалта эсэргүүсэн нэгэдэмэл жагсаалтайгаар Москвагай болон Киевэй хубүүд, Волга болон Днепрын хубүүд тэмсэлдэг байһан юм. Россин болон Украиннын ажалшад хаанта засагта, помещиүүд болон капиталистнуудта эсэргүүсэн мур мүрөө эрэглүүлэн ябажа тэмсээ. Энэ тэмсэлдэ ород арад ходоодо гол үүрэг дүүргэдэг байгаа. Ород арадтай нигтээр нэгэдэлгэ гэрэлтэ байһан ерэдүлдэмнай хүргэхэ гэжэ украин арад мэдэрдэг байгаа.

Мүлжигшэдтэ эсэргүү тэмсэл хэтэдэ манай арадууд хадаа бидэндэ

эгээл нашин ба үнэтэй юумэндэ — ород болон украин арадуудай шунаараа батадан байгуулаһан, таһаршагуй хани барисаанда хоро хүргэхы хүсэлэн хорого муухай дайсалдые — украиннын буржуазна националистнуудые болон ородой дээрэнхы үзэлтэни харты замһаа эсбэрлэн хаяһан байна.

Ород арад болбол бүхы ажалшад хүн түрэлтэнэй агууехэ вождэ — национальна Лениниие бүхы дэлхэйдэ үнэе, Ленинизм хадаа гансаһые ородой бэшэ, мүн бүхы дэлхэйн культура болон наукин эгээн дээдэ гуйлалта болоо. Ленинизм хадаа сүлөөлэрлэнгөө түлөө тэмсэлдэн ажалшадтай бүгдэе илагша зэблэг болоо.

Арадуудай социальна болон национальна сүлөөлэлтын агууехэ хэрэгые бэлүүлхын хүдэлмэришэн анги, тэрэнэй дайшалхы авангард бологшо хүсэн түгэлдэр Коммунистическэ парти хадаа үе наһан соогоо мүлжэгдэн дарлагдажа байһан Россин бүхы национальностнуудай ажалшадтай найдамтай хүтэлбэрлэгшэнь түүхэдэ анха түрүүшынхэ болоһон байна.

Имагал «агууехэ ород болон украинска пролетариатай нэгэдэмэл ябуулануудай ашар сүлөөтэй» Украинна байха болохо, нимэ нэгэдэлгэгүйгөөр тэрэ сүлөөтэй байжа шадхагүй гэжэ Коммунистическэ партиине байгуулагша, хүн түрэлтэнэй гени Владимир Ильич Лениннэ хэлэнхэ үхэлгүй мүнхэ үгэнүүдые Украиннын хүдэлмэришэд, таряшад болон интеллигенци зүрхэ сэлхүлдэ энэ нангинаар хадуужа ябадаг байна.

Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ эрид эрьелтэ болоһон Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин замаар ород арадай хойноһоо түрүүлжэ украин арад ябана байна. Коммунистическэ партиин хүтэлбэрээр агууехэ ород арадые, тэйбэр социалистическэ нэгэ гүрэн соо — хүсэн түгэлдэр эблэршгүй Советскэ Союз соо нэгэдэн манай ороной арадууд элдэб дарлалта, доромжололтоһоо сүлөөржэ, хүн түрэлтэнэй түүхэдэ анха түрүүнхэ үнэхөөрөө сүлөөтэй арадууд болоһон байна.

Советскэ засагтай болон Коммунистическэ партиин ашар лэ, ахадүү ород болон манай ороной бүхы арадуудай ахадүүгэй туйламжаар украин арад өөрынгөө бүхы түүхэ соо түрүүшынхэ гүрэн түрээ байгуулжа, эрхэ сүлөөтэй ба зол жаргалтай болоо.

Агууехэ хоёр — ород болон украин арадуудай, мүн СССР-эй бүхы арадуудай хани барисаанай бата найдамтай хүртэ хүсэннэй граждаска дайнай болон сэрэгэй интервенциин үедэ, социалистическэ байгуулалтын бүхы шатануудта. Эсэгэ ороноо хамгаалһан Агууехэ дайнай шэрүүн шанга шалгалтануудай үелэ урганаһан ба бэхижэһэн байна.

Советскэ Союзай арадуудай ахадүүгэй бүлэ соо украин арад хадаа материальна болон духовно хүсэнүүдэ үгэдэггүйгэй ехээр хүгжөөһөн ба украинска бүхы газарые украинска нэгэ гүрэн дотор нэгэдэхэ тухай хэтэ заяанайнгаа хүсэл эрмэл (Түгэсхэлинь 2-дохи ноурта)

ССР Союзай Верховно Советдэ ССР Союзай Министрнүүдэй Советдэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитетдэ

Росситай Украиннын нэгэдэлээр 300 жэлэй ойдо — агууехэ найндэртэй заруулагданан Украинска ССР-эй Верховно Советдэ ойн баярай сессин Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай, интеллигенциин, бүхы ажалшадтай үмэнзөө украин, ород болон СССР-эй бүхы ахадүү арадуудай агууехэ национальна найндэртэй дашарамдуулан украин арадта эльгээһэн халуун найн амаршалтын түлөө ССР Союзай Верховно Советдэ, ССР Союзай Министрнүүдэй Советдэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитетдэ халуунаар дурладаг ба хизааргүй үнэн хэсэ байһанаа мэдүүлнэ.

Украин арад харинн богоолшологшоодо — польско шляхтада, турецко-татарска хүрэг дээрмэшэдтэ эсэргүүтээр, ахадүү ород арадтай нэгэдэхын түлөө олон зуун жыл соо тэмсэлэн байна. Энэ тэмсэлэй үедэ украин арад ород арадые өөрынгөө үнэн сэхэ союзник, найдамтай хамгаалагша гэжэ ходоодо тоолодог хэн.

Гурбан зуун жэлэй саада тээ алдарт Переславска Рада дээрэ украин арад Росситай Украиннын нэгэдэлгэ тухай түүхэтэ шиндхэбэри абаа.

Хоёр ахадүү арадуудай нэгэдэлгэ иһинн дайсалта — хаанта засагта, помещиүүд болон капиталистнуудые, дээрэнхы үзэлтэй шовинистнууд болон украинска националистнуудта эсэргүү тэмсэлдэ, манай газарнуудые эзэмдэхэе ханаһан харинн бүхы булимтарашалта эсэргүү тэм-

сэлдэнэ тэдэнэй хүсые арьбадханы байна.

Түүхын түби дээрэ россиянка пролетариатай ба тэрэнэй дайшалхы авангард — ссэн мэргэн Лениней байгуулаһан ба хатуужуулаһан Коммунистическэ партиин бин болодог украин арадай, мүн баһа СССР-эй бүхы арадуудай саашанхи хуби заяанда шиндхэхы удхашанартай байгаа.

Коммунистическэ парти манай ороной арадуудые Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин бүхэдэлхэйн-түүхэтэ удхашанартай плалтада хүргөө. Украин арад ород арадай хойноһоо эгээн түрүүн Октябрийн замда орожо, партиингаа хүтэлбэрээр бээ даанхай национальна Советскэ гүрэннэй тогтоогоо, тингэжэ өөрынгөө түүхэдэ шэнэ, үнэхөөрөө алларта үеһи табаа.

Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын ссэн мэргэн политикын ашар украин арад нэгэ гүрэн дотор украинска бүхы газарнуудые нэгдүүлжэ гэһэн өөрынгөө олон зуун жэлэй ханал хүсэлые бэлүүлжэ.

Агууехэ Коммунистическэ партине, тэрэнэй Центральна Комитетдэ тойрон нигтээр жагсаһан украин арад манай ороной бүхы арадуудтай хамтадаа коммунизмын илалта тээшэ урагшаа найдамтайгаар дабшажа ябана.

Бүгдээрэ ахадүү найндэртэй үелэ украин арад өөрынгөө түрэл ахые — агууехэ ород арадые үнэн зүрхэнхөө алдаршуулна, Советскэ гүрэнэй хүсэ шадалай эшэ үндэхэ, агууехэ Советскэ Союзай таһаршагуй нэгэн хуби бологшо Советскэ Украиннын халбаран бадалартын үндэхэ буури бологшо бүхы советскэ арадуудай таһаршагуй бата хани барисаа алдаршуулна.

Росситай Украиннын нэгэдэлээр гурбан зуун жэлэй ой — ород, украин болон Советскэ Союзай бүхы арадуудай таһаршагуй бата хани барисаанай найндэр мүн, Коммунистическэ партиин ленинско-сталинско национальна политикын илан мандалга мүн, энэ политикын үндэхэ һууриин хадаа арадуудай хүсэд тэгшэ эрхэтэй ба хани харилсаатай байха тухай агууехэ В. И. Лениней хургаал мүн болоно.

Хүдэлмэришэд, колхознигууд, ажалша интеллигенци, бүхы украин арад хүндэ индустрие саашадан хүгжөөхэ, хүдөө ажыхы эрид ехээр дэбжээхэ, манай орон дотор материальна ба духовно баялгуудые элбэг дэлбэг болгохо хэрэгтэ парти, правительствын табинан зорилгонуудые бэлүүлхын түлөө, манай орон дотор коммунизм байгуулха талаар партиин хараалһан гайхамшаг ехэ программые бодотб дээрэнхэ амжалтатыйгаар бэлүүлхын түлөө баатар ажалаараа тэмсэжэ байна.

Украинска Советскэ Социалистическэ Республикые, тэрэнэй столица Киев городые ССР Союзай правительствена дээдэ шагналаар — Ленинэй орденээр шагнаха тухай СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указые украин арад гүн ехэ баяртайгаар угтаад, парти, правительствода үнэн зүрхэнхэйнгөө баясхалан хүргэжэ байна.

Эдэ шагналнууд манай агууехэ Эхэ ороной алдар солын аша туһада, советскэ арадуудай таһаршагуй бата бүлын зол жаргалай ба халбаран бадалартын аша туһада ажалай шэнэ габыа болон туйлалтануудта Советскэ Украиннын хүдэлмэришэдые, колхознигуудые, интеллигенцие зоригжуулаа.

Карпатска Верховинаһаа Донецкэ губин тала хүрэтэр, Полессьейэ Хара далайн эрье хүрэтэр — түрэл украинска газар дайда дээрмэнэй, манай бүхы орон доторхидол алдээр, Советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые арьбадхаша зохёон байгуулхы ажал орбелон бусалжа байна.

Украин арад манай агууехэ партиин илалтата тугые, коммунизмын тугые саашадаһые үндэр дээрэ бариха ябажа, СССР-эй арадуудай хани барисаае цодонхэйнгөө сээгэ мэтээр сахижа байха, хүдэлмэришэн ангиин ба таряшадтай холбоо барисаае, социалистическэ гүрэнхэйнгөө хүсэ шадалые ба хамгаалхын шадбарине бэхижүүлжэ байна.

Украин, ород болон манай ороной бүхы арадуудай таһаршагуй бата хани барисаан мандажа, халбаран бадаржа байг лэ!

Манай Эхэ ороной арадуудай хани барисаанай ба алдар солын бата хэрэм, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай эблэршгүй түшэг тулгуури — Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз мандаха болтогой!

Түрэл Советскэ Правительствода алдар соло!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин дайшалхы штаб — Центральна Комитетдэ алдар соло!

Коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ советскэ арадые зоригжуулагша ба хүтэлбэрлэгшэ хүсэн, Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

Росситай Украиннын нэгэдэлээр 300 жэлэй ойдо заруулагданан Украинска ССР-эй Верховно Советдэ ойн баярай сессин дээрэ 1954 оной майн 22-то абтаба.

РСФСР-эй Верховно Советдэ, агууехэ ород арадта

Украинска ССР-эй Верховно Советдэй сессинээ болон украин арадһаа

(Түгэсхэл)

Эхлэе бэлдүүлэн байна. Мүнөө агууехэ социалистическэ гүрэнэй—Советскэ Союзай таһаршагүй хуын болоши Украинска Советскэ Социалистическэ Республика хадаа Европодохи эгээн томо гүрэнүүдэй нэгэниш болон. Советскэ Украинска хадаа хэдэ гол экономика показателнуудайнга талаар Франци, Итали мэтын бусад капиталистическэ гүрэнүүдэе ахижа, холо урдаһа оройхой.

Советскэ Украина болбол хүсэ ехэтэ түрүү индустригай, хүгжэнги хүдөө ажахыгай, шуд хүгжэжэ байһан, удхаараа социалистическэ, формороо национальна украинска советскэ культуратай республика болонхой.

Революционно-сүдөөрэлгын тэмсэл хамтаараа хээн яадал ород болон украин арадуудай культурна холбоо барисаае бэхжүүлэв. Украинска культура үнэ хөлоһоо хойшо оройгой түрүү культурын идеячуудэр баяжа. Россин агууехэ ажал-ябуулгадайд болон ухаатанай —Пушкинай, Беллинскин, Герценэй, Чернышевскин, Гоголин, Некрасовай, Горькин сүлөөдэ дуратай үгэнүүд оройдой, украинин болон манай оройдой бүхы арадуудай хүбүүд ба басагадые хаанта засагта эсэргүү тэмсэлдэ зоригжуулан, мүн бэеэ хүндэлэлсэлгын болон хани барисаанай үзэлтэйгээр хүмүүжүүлэн байна. Украин арадай агууехэ уранзохёолшод Тарас Шевченко, Иван Франко, Леса Украинка, Михайло Кошобицкий, Павло Гравобовский гэгшэд ахадүү хоёр арадуудай культурын баялгита ехэхэн хубитаяа оруулжа, ород болон украин арадуудай таһаршагүй хани барисаае бэхжүүлэхэ хэрэгтэ ехэхэн үүргэ дүүргэлэн байна.

СССР-эй бусад бүхы арадуудай ахадүүгэй тон ехэ туһаламжын ашвар Украиндаа Харьковска тракторна завод, хүндэ машина бүтээлгын Краматорск завод, «Азовсталь», «Запорожсталь» гэжэ металлургическа комбинатууд, Горлоаско химическэ завод гэжэ мэтын промышленна гигантнууд байгуулагданхай, Европа соо эгээл ехэ, Лениний нэрэмжэтэ Днепровск гидроэлектростанци бодоогонхой, Доныск нүүрхэнэй болон Криворожско түмэрэй рудагай бассейнууд үйсэд шэнхэлэн байгуулагданхай. Республикын томо промышленность 1952 ондо революционн урда гэжи Украинин промышленностьаа орохдоо 17 дахин ехэ продукци бүтээн гаргаа. Бүхы орон соохиол адлар, Украинада арадай хэрэглээд эд тотариуде гаргадаг промышленность хурдан түргэнөөр хүгжэнэ.

Социалистическэ газартаряалангые хүгжөөлгэдэ нилээд ехэ амжалтанууд туһалгаа. Украинин колхозно таряашад олон тоот эрхим хани хүнүүдэе, сусаршагүй зоригтой ноцаторнуудые, хүдөө ажахын түрүүшүлгы ургуулан гаргаа. Хүдөө ажахын бүхы халбаринуудые эрид ехээр хүгжөөн дэбжээкэ тухай парти болон правительствын шидхэбэринуудые амжалттайгаар дүүргэлгые туһалхын тулада, хүдэлмэришэд, колхозинууд болон интеллигенци бүхы хүсэ шадалаа гаргажа байна. Энэй манай орон дотор коммунизмые илалта түгэлдээр байгуулжа шухала нүхээсэлнүүдэй нэгэн болон.

Советскэ Украинин бүхы туһалтанууд болон амжалтанууд Советскэ Союзай агууехэ Коммунистическэ партиин эсэн мэргэн хүтэлбэрини, ленинскэ национальна политикые бэлдүүлэнэй аша үрэ, манай Эхэ оройной бүхы арадуудай хани барисаанай болон ахадүүгэй харилсан ажаллалгын аша үрэ мүн болон.

Энэ хани барисаанай толотожо жэшүүлгын нэгэниш Крымскэ областые Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын составта оруулан үгэлтэ болон.

Хүдэт аха дүүнэр болон эгэшэ дүүнэр! Хайшаашые харахалманай, манай нийтин тэмсэлэй, манай нийтин амалтануудай агууехэ үрэ дүнгүүд хаа хаангүй харгадана.

Ород болон украин арадуудай хэт хольн ахадүүгэй хани барисаан далай болон океануудай шэргэхгүй байдагтал хээээдшые таһархагүй. Манай нэгээлгые туһалруулажа шадхаа тинэ хүсэн байгаагүй, байнашгүй, хээээдшые байхагүй. Манай оройной арадуудай сэрondo хөморро ба атаа мээс гаргаа гэжэ империалистууд болон тэдэнэй агентрануудай али бүхы нэдэлгэнүүд буруу нүрээдэ байна. Далайн саада тээхи пануудга болон тэдэнэй баруун европейскэ пидпайнуудта империализмын сэдэггүйн үгээдэлүүд—украин буржуазна националистууд туһалжа шадхаагүй. Империализ-

Росситай Украинны нэгэдэлээр 300 жэлэй ойдо зорюулагдан Украинска ССР-эй Верховно Советдэй ойн баярай сессии

КИЕВ, майн 22. (ТАСС). Росситай Украинны нэгэдэлээр 300 жэлэй ойе —национальна агууехэ найндэргые бүхы советскэ арад өөһэдшгөө творческо хүсэлүүдэй халбаран мандажа байһан үедэ баяр баясхалтайгаар угтаа. Энэ элитэ ехэ событи манай Эхэ оройной түүхэдэ мэртагдашагүй дурасхаалта хуудан болон орохот.

Украинска ССР-эй гүрэнэй туг Т. Г. Шевченкин нэрэмжэтэ оперо ба баледэй Киевскэ Гүрэнэй академическэ театрын орой дээрэ нүр жабхалантайгаар намизана. Мүнөөдөр эндэ, Украинска ССР-эй Верховно Советдэй ойн баярай сессидэ республикын түрүү хүнүүд—депутатууд ба айшад. Советскэ Союзай ахадүү республикануудһаа ерэн делегацинууд, Польско Арадай Республикын Сеймын, Канадын нэгэдэмэл украинцуудай Товариществен делегацинууд суглара.

Үглөөнэй 11 час. Украинска ССР-эй Верховно Советдэй Түрүүлгшэ депутат П. Г. Тычина тошбо үгэ хэлэжэ, сессие нээбэ.

Депутат П. Г. Тычина Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Советдэй, Украинска ССР-эй Министруудэй Советдэй ба Украинин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэр дээрэ ССР Союзай Верховно Советдэй Президиумэй, СССР-эй Министруудэй Советдэй, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй амаршалга абтаа гэжэ мэдээлэнэ. Энэ мэдээлэй харюуда нэрвемэ, үнэ удаан замхашагүй оваши болон.

Украинска ССР-эй Министруудэй Советдэй Түрүүлгшэ Н. Т. Кабыченко амаршалгын текстые уншана.

Коммунизмын илалтын түлөө агууехэ тэмсэлдэ алдарта украин арадта шэнэ амжалтануудые хүсэһэн ССР Союзай Верховно Советдэй Президиумэй, СССР-эй Министруудэй Советдэй ба Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй хүсэл, Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын хүндэлэлдэ, украин, ород ба манай оройной бүхы бусад арадуудай хүндэлэлдэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалаг хүсэтэ түшгэ тулгуури болонхой Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай хүндэлэлдэ тэдэнэй табиһан юрөөлэй харюуда нэрвемэ алыга ташалга болон.

Суглаанай түрүүлгшэ шэнэ баяр-та мэдээл тухай хэлэнэ: Росситай Украинны нэгэдэлээр 300 жэлэй ойе тэмдэглэн, ажахын ба культурна байгуулалтада украин арадтай туһалхын элитэ ехэ амжалтануудые тэмдэглэн, СССР-эй Верховно Советдэй Президиум Украинска Советскэ Социалистическэ Республикые Лениний орденээр шагнаа.

Депутатууд болон айшад Украинскай текстые тон ехэ анхаралтайгаар уншана. Бүгдээрөө бодоно. Элд дотор үнэ удаан үргэлжлэн оваши болон.

Киев городые Лениний орденээр шагнаха тухай СССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Указые П. Г. Тычинын уншахада дахиад оваши болон.

«Росситай Украинны нэгэдэлээр 300 жэлэй ой» гэжэн элидхэл хэхиень Украинин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгэдэлх секретарь нүхэр А. И. Кириченко үгэ үгтэжэ, тэрэнише сугларарагшад халуунаар угтана.

Росситай Украинны нэгэдэлээр 300 жэлэй ойе найндэрлэгдэ ерэнэн хүндэтэ айшадые, агууехэ ород арадтай, ахадүү советскэ республикануудай делегацинуудые, манай Эсэгэ оройной алдарта столица—Москвагай, Ленинградтай түлөөлгшэдые, Польско Сеймын ба Канадын нэгэдэмэл украинцуудай Товариществен делегацинуудые Украинин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, Советскэ Украинин Правительствын, Украинска ССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй даалгабарлар, бүхы украинска арадай үмэншөө элидхэлгэнгээ эхиндэ нүхэр Кириченко халуунаар амаршална.

Росситай Украинны нэгэдэлээр 300 жэлэй ойтой—ехэ ба баясхаланта найндэртэй дашарамдуулан РСФСР-эй, Советскэ Украинин хүдэлмэришдые, колхозинуудые, интеллигенцие, бүхы ажалшадые нүхэр Кириченко Украинин Компартиин Центральна Комитедэй, Украинска ССР-эй Правительствын, УССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй зүгһөө халуунаар амаршална.

Ахадүү славянска хоёр арадуудые хэтэ мүнхэдэн эбдэршүггүйгөөр нилдүүлэн, Росситай Украинин нэгэдэлээр 300 жэлэй ойн агууехэ түүхэтэ удхашанар тухай элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр хэлэбэ.

—Манай оройной хүгжэлтын бүхы түүхэ хадаа,—гэжэ нүхэр Кириченко хэлэнэ.—Славянска эгээ томо хоёр арадуудай — ород ба украин арадуудай Российска нэгэ гүрэн до-

тор нэгэдэнэн яадал хадаа түүхэтэ прогрессивнэ, гансахан зүб зам байжа, агууехэ хоёр арадай ажабайдалла, мүн манай оройной бүхы бусад арадуудай ажабайдалта туйлаг ехэ үүргэ гүйсөөдөг гэжэ эли тодоор харуулаа. Росситай Украинин нэгэдэлгэ хадаа гадаадын будимтарашадга эсэргүү, помещикууд болон капиталистуудта эсэргүү тэмсэлдэ нэгэн нинтэ интересүүдтэй байһанһаа, экономика болон культурна хүгжэлтын нэгэн нинтэ интересүүдтэй байһанһаа дудыдаһан байна. Украин арадай найндураараа шэлэжэ абанэн энэ замтай зүб байһаные ажабайдал гүйсэд баталан гэршэлжэ үгөө.

Ород ба украин арадуудай хэтэ мүнхэдэн ахадүү байгаа хадаа Агууехэ Октябрьска социалистическэ революционн илалтын түлөө байлдаанууд дундуур бэхжээ гэжэ элидхэлшэ үргэлжлүүлэн хэлэнэ. Оройдой пролетариат героническа Коммунистическэ партиин хүтэлбэри дор социалистическэ революционн илалтада хүргэнэн байна. Украин арад ород арадай хойноһоо эгээ түрүүлэн Агууехэ Октябрьска социалистическэ революционн замда, социализм байгуулгын замда гараа һэн.

Ород, украин ба агууехэ советскэ Эхэ оройной бүхы арадуудай ажабайдалда, бүхэдэлхэйн түүхэтэ илалтануудтай Коммунистическэ партиин гүйсэхэдэнэн энтэ ехэ үүргэ тухай, Советскэ Союзай таһаршагүй хуын болон Советскэ Украинин халбаран хүгжэлгын үнцлэй һуури боложо үгэлэн арадуудай ахадүүгэй хани барисаанай зориг ба даруулагша хүсэн тухай элидхэлшын хэлэхэдэ нэрвемэ алыга ташалга болон.

Нүхэр Кириченко промышленность, хүдөө ажахы, наука болон культурные хүгжөөлгэдэ Коммунистическэ партиин хүтэлбэрээр украин арадай туһалхан амжалтанууд тухай тодорхойгоор хэлэнэ. Эдэ бүхы амжалтанууд ород арадай ба манай Эхэ оройной бүхы арадуудай үнцэ хэтэ туһаламжын аша үрэ мүн гэжэ элидхэлшэ хэлэнэ.

Элидхэлшэ түгэсхээ зуураа, нүхэр Кириченко ингэжэ хэлэнэ: —Украин арад, Украинин КП-гэй Центральна Комитет, Украинска ССР-эй Правительство манай алдарт Эсэгэ оройной арадуудай хани барисаае нилээд сэгсгэ мэтээр хамгаала, бэхжүүлжэ байна гэжэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедые, Советскэ Правительствые, ород арадые, манай Эхэ оройной бүхы арадуудые найдуульхемни зүбшөөгйт.

Агууехэ Эхэ оройной—Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай, агууехэ ород арадай, украин ба ород арадуудай ахадүүгэй эбдэршүгэй хани барисаанай хүндэлэлдэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, Советскэ Правительствын хүндэлэлдэ элидхэлшын ород ба украин хэлэнүүд дээрэ юрөөл табиһадан нэрвемэ, үнэ удаан замхашагүй оваши болон.

Украинска ССР-эй Верховно Советдэ, СССР-эй Министруудэй Советдэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй украин арадай үмэншөө эльгээкэ амаршалгын бэшгые туйлай ехэ дэбжэлтэйгээр батална.

Ахадүү ород арадай зүгһөө украин арадга амаршалга хүргэһын тулада РСФСР-эй делегацинын хүтэлбэрлэгшэ, РСФСР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Түрүүлгшэ М. П. Тарасова үгэ үгтэнэ.

—Хүндэтэ нүхэдүүд, ханишар! — гэжэ нүхэр Тарасова хэлэнэ.—Росситай Украинны нэгэдэлээр 300 жэлэй ойтой дашарамдуулан РСФСР-эй Верховно Советдэй Президиумэй, Министруудэй Советдэй үмэншөө гаанарта, гаанарта дамжуулан бүхы украин арадта ород арадай зүгһөө, манай инаг түрэл Эхэ оройной агууехэ столица Москвагай зүгһөө, Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республика дотор ажадуудга бүхы арадай зүгһөө халуунаар амаршалжа, үнэн зүрхэнэй баяр хүргэхемни зүбшөөгйт (нэрвемэ алыга ташалга).

—Украинска ССР-эй Верховно Советдэй ойн баярай сессидэ ерэнэн делегаци хадаа,—гэжэ нүхэр Тарасова хэлэнэ.—Российска Федерациин арадуудые түлөөлжэ агууехэ золдо хүртэлэндөө омогорхонд, Российска Федерациин ажалшадта үзүүдлэн ингалалай ба этигэлэй хани хани мэдэрэлэй түлөө Украинин ажалшадта баясхалан хүргэнэбди.

Росситай Украинны нэгэдэлээр 300 жэлэй ойн хүндэлэлдэ, ород ба украин арадуудай эбдэршүгэй хани барисаае тэмдэглэн, нүхэр Тарасова РСФСР-эй Верховно Советдэй Президиумэй ба РСФСР-эй Министруудэй Советдэй үмэншөө украин арадта бэлгүүдые барюулаа. Бүгдээрөө болон. Ород арадай хүндэлэлдэ хүсэтэ оваши зал дотор болон.

Удаань Белорусска ССР-эй делегацин хүтэлбэрлэгшэ, БССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Түрүүлгшэ В. И. Козлов үгэ хэлэнэ.

Росситай Украинны нэгэдэлээр 300 жэлэй ойн үдэр —бүгдээрэ дай найндэр, гэжэ нүхэр Козлов хэлэнэ, белорус арад хадаа арадай ажахые ба культурные саашадань хүгжэһын түлөө, социалистическэ Эхэ оройной хүсэ шадалые бэхжүүлхын түлөө, манай орон дотор коммунизмын түгээ илалтын түлөө тэмсэлдэ ахадүү украин аралта шэнэ амжалтануудые хүсэһэн (алыга ташалга).

Узбек арадай үмэншөө делегацинне толгойлогшо, Узбекскэ ССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Түрүүлгшэ Ш. Рашидов Украинин ажалшадта үнэн сэлхээлэй баяр хүргэнэ.

—Аханарай найндэр хадаа бүхы бүлын найндэр юм гэжэ манай узбек арад эртэ дараа саашаа хойшо хэлээдэг,—гэжэ тэрэ хэлэнэ.—Советскэ бүлын бүхы арадууд өөрнөгөө найндэртэ мүнөө сугларба. Түрүүшынгээ үгые хэтэ мүнхын баяр баясхалангай үгые хүтэлбэр биднээр бутлада советскэ хүн бүхэнэй бүлэдэ зол жаргал ба баяр асарһан, манай оройной бүхы арадуудые коммунистическэ общество байгуулаша зол жаргалта барылашадай ахадүүгэй нэгэ бүлэ дотор жагсаалан манай инаг түрэл Коммунистическэ партида хандуулабди (алыга ташалга).

Казах арадай делегацинны хүтэлбэрлэгшэ, Казахска ССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Түрүүлгшэ Н. Д. Улдасынов трибунада гарһана. Угынгөө эхиндэ тэрэ хадаа украин арадта Казахска ССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй, Министруудэй Советдэй, Казахстанай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй эльгэһэн амаршалгын бэшгые уншана.

—Советскэ Союзай Коммунистическэ парти ба правительство,— гэжэ нүхэр Улдасынов саашан хэлэнэ,— Советскэ Союзай бүхы арадуудай экономикын ба культурнын халбаран хүгжөлгэ тухай эсэгэ ёһонной анхарад оролдолто гарһана. Казах арад манай Эхэ оройной бүхы арадуудад адли, Советскэ Союзай Коммунистическэ түрэл партида, Советскэ правительствода хизааргүй инаг дуратай байлагаа, манай орон дотор коммунистическэ общество байгуулгын агууехэ хэрэгтэ ёһотой хубитые оруулаха хэлээр шидхэжи байһанаа мэдүүлэнэ.

Грузин арадай делегацинны хүтэлбэрлэгшэ, Грузинска ССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Түрүүлгшэ М. Д. Чубиниадзе амаршалгын үгэ үгтэнэ.

—Грузин украин,— гэжэ тэрэ хэлэнэ,— ахадүү украин арадтай хамтаада баярлан, Советскэ Союзай бүхы арадуудай национальна түгээ илалта болон элитэ ехэ түүхэтэ событие тэрэнтэй хамта тэмдэглэжэ байна.

Азербайджанска делегацинны хүтэлбэрлэгшэ, Азербайджанска ССР-эй Министруудэй Советдэй Түрүүлгшэ А. Рагимов Азербайджанай ажалшадтай зүгһөө Украинска ССР-эй Верховно Советдэй сессие, тэрэгээр дамжуулан украин арадые халуунаар амаршална.

—Советскэ Азербайджанай ажалшад,— гэжэ тэрэ хэлэнэ,— олон зуун жэлэй алдарта хани барисаае наганаар хамгаала, арибалхаха гэжэн мүнхэ Лениний агууехэ идэвхые болоотоор мануульхын түлөө советскэ хүнүүдэй хамтын тэмсэл дотор украин арадай гүйсэхэлэнэн элитэ ехэ үүргые үндэрөөр сэгнэнэ. Украинцууд, белорусууд, грузинууд, азербайджанцууд, узбекүүд,— манай оройной социалистическэ ехэшые, багашые, бүхы начанууд хадаа өлөдшгөө национальна байдалай, зол жаргалта байдалайнгаа түлөө манай Советскэ гүрэнэй тэгшэ эрхэтэ бүхы начануудай дунда түрүү наца байһан ба мүнөөшөе байгаа, хойшоошын ба хани ород арадта түбхын түрүүдэ уялгатай (алыга ташалга).

Литовска арадай делегацинны хүтэлбэрлэгшэ, Литвагай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй секретарь М. Ю. Шумаускаста үгэ үгтэнэ. Коммунистическэ партиин хүтэлбэри дор коммунистическэ общество байгуулгын түлөө гар гараа барилсан тэмээкэ байгаа агууехэ Советскэ Союзай бүхы арадуудай хуби заяанай нэгэн нинтэ байдаг тухай тэрэ хэлэнэ.

Молдавска ССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Түрүүлгшэ И. С. Колица молдавска арадай үмэншөө тэрэнтэй даалгабарлар бүгдээрэ дай найндэртэй дашарамдуулан Украинин ажалшадые амаршална.

Латвийска ССР-эй Министруудэй Советдэй Түрүүлгшэ В. Т. Лацис трибунада гарһана. Тэрэ хадаа латвийска арадай украинин ажалшадта эльгэһэн амаршалгые уншана. Ахадүү хоёр арадай хуби заяанай нэгэн нинтэ байдаг тухайда, түүхэтэ холбоо барисаа тухайда тус амаршалга дотор хэлэгдэнэ.

Киргизин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй секретарь, делегацин

хүтэлбэрлэгшэ К. Каракеевэй тегээн киргиз арадай амаршалгые сэлхээл хүдэлгэнэ.

—Манай Эхэ оройной арадууд ахадүүгэй бүлэ дотор Украинны Таджикистанай ажалшадтай хани барисаан халбаран мандажа, шидхэжэ байна Манай республикандай хоорондох экономикаскэ культурна холбоо улам үргэжэ байна, таджик арад Советскэ Украинин ажахын ба культурнын халбаран мандажа байһанда баясхэнэ амжалтануудые туһалга тэрэнид үнэн зүрхэншөө хүсэһэн, гэжэ Таджикска делегацинны хүтэлбэрлэгшэ, Таджикска ССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Түрүүлгшэ Н. Додхудосов үгэ дотороо хэлэнэ.

Армянска ССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Түрүүлгшэ Ш. Арушанян өөрнөгөө үгые манай оройной ахадүү бүхы арадуудые тэ мүнхэдэн нэгэдүүлэн, тэдэ хүгжэн мандахын тулада хуби тухай ехэ арга боломжонуудые туһуулан Коммунистическэ партида хандуулаа.

Туркменин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй секретарь Н. Дурдыева өөрнөгөө ари зүгһөө Украинин ажалшадые халуунаар амаршална. Тэрэ ингэжэ хэлэнэ.

—Росситай Украинны нэгэдэлээр 300 жэлэй ойе—национальна нэгэдэл украинска арадтай хамтын найндэрлэн, КПСС-эй ЦК-гэй тэбхэска ба февралска-марта Пленумүүдэй шидхэбэринууд зоригжондой туркмен арад бүрөөндө хончлонтайгай ба хүдөө хуби бусад культурануудай мүнхэ урсага туйлахын тулада, мотом толгойго олошоруульхын, шимшын дэшлээдүүлхын тул коммунизм байгуулгын нинтэ рэгтэ өөрнөгөө ёһотой хуби оруулхын тулада бүхы шадалгы оролдожо байна.

Удаань, Эстонска ССР-эй делегацинны хүтэлбэрлэгшэ, Эстон ССР-эй Министруудэй Советдэй Түрүүлгшын орлогшо Г. Нелле хэлэнэ. Тэрэ хадаа Росситай Украинин нэгэдэлээр 300 жэлэй дашарамдуулан республика найндэрлэн политикые ба амжалт бэлгээтэ тухай, Эхэ оройной туһын тулада эстонска арадай зоригто ажал тухай, Коммунистическэ партиин хэрэгтэ тус арадай шүтэнги байдаг тухай хэлэнэ.

Карело-Финскэ ССР-эй делегацинны хүтэлбэрлэгшэ, республин Верховно Советдэй Президиумэй Түрүүлгшэ В. В. Кривов Курфинскэ ССР-эй хүдэлмэришэд хозингууд, интеллигенци, ажалшад коммунистическэ багтын бүхы уяастогуудта шэнэ амалта туһалхыен ахадүү украинска үнэн зүрхэншөө хүсэһэн гэжэ дэглэнэ.

Тэрэлтэ найхан найндэргые тегээн, ахадүү союзна республикнай бүхы делегацинууд украин арада бэлгүүдые, амаршалгы реснуудые асараа. Делегацинны хүтэлбэрлэгшэд үнэн сэлхээкэ бэлгүүдые сугларарагшад халуунаар ташалга дор Украин ССР-эй Верховно Советдэй Түрүүлгшэ П. Г. Тычинадэ барюулаа.

Польско хэлэн дээрэ үгэ жэшүүлгын делегацинны хүтэлбэрлэгшэ, польскэ Советдэй Түрүүлгшын ошшо Стефан Игнарие депутат айшад нэрвемэ алыга ташалга гарһана. Тэрэ хадаа УССР-эй Верховно Советдэ, тэрэгээр дамжуулан бүхы украин арадта польско арадын зүрхэнэй, ахадүүгэй баяр гэнэ.

Польско арад,— гэжэ Стефан Игнар мэдүүлэв,— Росситай Украинин нэгэдэлээр 300 жэлэй үдэр украин арадые гүнээ хани барисаалтай ба ханалаа нэгэдэл мэдэрэлтэйгээр амаршална. Советскэ Союзай арадуудые нэгэдүүлэн ахадүүгэй нимэ холбоо, бүхы советскэ арадай демократикануудай ажалшадтай мүнөө хани нимэ холбоо мүнөө хүртээр хэдэ үзэгдэжэгүй. Энэ холбоо ба Советскэ Союзай дотоолын ба гададын политикын хэлбэршгөөр түшгэлэн байдаг гуманитетскэ гүнээгэй принципүүдэй улам бэхжэжэ байна.

Түүхэлтэ нургалта абанан манай арад Советскэ Союзай арадууд хани барисаага нодонэй сэмэтээр хамгаална. Танай хуби халбаран мандалта, танай мандалтай найхан коммунизмы байгуулашта хадаа манай сүмбэр бэйс даанхай байдалай, эб наймандалай найдабари, польско арадай хуби халбаран мандалтай найдабари мүн.

Канадын нэгэдэмэл украинин Товарищественны зүгһөө украин арадта баяр хүргэхын тулада гашице толгойлогшо, Канадын украинска комитедэй түрүүлгшэ И. Бойчукта үгэ үгтэнэ. Депутатуудай хуудал тэрэнише халуунаар амаршална.

(Түгэсхэлнэ 3-дахы нуюу)

Росситай Украинын нэгдэлээр 300 жэлэй ойдо зориулагдаһан Украинска ССР-эй Верховно Советэй ойн баярай сессии

(Тугасхал.)
Энэ гайхамшагтай байхандай ойн байлсага байһандаа ойн байлсага золтойбли, сэдхэлһай долд байһа, — гэжэ И. П. Бойчук. — Урдань уйдхарта хуби хари холо газарта ошожо, ажабайдал бэлэргэеһэй биһе баадхалаг һэн Гэбшыше, энэ байхан ажабайдалыс Агууехэ түрэл газар ногад дээрэмдэһэй аха дүүнэртэ, эгшээрэ асарла. Мүнөө украин айлшаар эрээд байхандаа бир дордо дохиго, нэгдэн чинлээр түрэл украинска газар дайлаанабди. Бүхы украин арадханда бидэнэр олон зуун жэртүрүшад тэрэнэй үнэн хани байһы түлөө агууехэ ород үнэн сэдхэлһээ баясхалан дээрэ.

Советскэ Союз дотор бидэнэр байгаагүйбди, гэбшыше украин ба Советскэ Союзай бурдуудай хани барисаас эблэхэдэ ямаршы хүсэн дэлхэй дээрэ байхагүй гэжэ батаар ойлгожо мэдэбди.
Украинска ССР-эй Верховно Советэй сессии украин арадһаа агууехэ ород арадта эльгээхэ амаршалгын бэшгэты туйлай ехэ дэбжэлтгын оршон байдалда батална.
Удаань Украинска ССР-эй Верховно Совет Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын Верховно Советэй ойн баярай сессиде ошохо Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын правительствена делегацияны 35 хүнэй составтайгаар батална. Промышленна предпритинуудай солото хүнүүд, хүлөө ажахан түрүүшүүд, науки, литературын, искусствын ажал-ябуулагдаш, олонинтын организацинуудай түлөөлэгшэд делегацияда оролсоо.
Түрүүлэгшээр һууһан Украинска ССР-эй Верховно Советэй Түрүүлэгшэ депутат П. Г. Тычина Росситай Украинын нэгдэлээр 300 жэлэй ойтой дашарамдуулан УССР-эй Верховно Советэй Президиумэй,

УССР-эй Министруудэй Советэй ба Украиннын КП-гэй ЦК-гэй нэрэ дээрэ ахадүү союзна республиканинуудһаа, партинын, олонинтын организацинуудһаа олон тоото амаршалгын телеграмманууд абаа гэжэ мэдээсэһэ. Тэрэ хадаа амаршалгинуудай түлөө сугларашадай зүгһөө үнэн сэдхэлэй баясхалан хүргэнэ.
Депутат П. Г. Тычина сессии дээрэ түлөөлөгшэдэйһэ үгэ хэлэжэ, украин арадта амаршалгын халуун үгэнүүдыс хэлэһэйһын түлөө, советскэ Украиннын ажалшадта асарһан бардам байхан бэлэгүүдэйһэ түлөө ахадүү республиканинуудай бүхы делегацинуудта үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэ.
Украинска ССР-эй Верховно Советэй Түрүүлэгшэ П. Г. Тычина Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Советэй ойн баярай сессиие хаагдаһанда соһосоһо.
Украинска ССР-эй Гүрэнэй гинм хүр жабхалантайгаар суурятана.

Ахадүүгэй хани барисаанай, хамтаран нэгдэлгын һайндэр

Советскэ Эхэ оромнай Росситай Украинн нэгдэлээр 300 жэл болон ойе баяртайгаар һайндэрлэжэ. Энэ хадаа түрэл Коммунисткэ партиа болон Советскэ Федеративна Союзтай ойн баярай сессиие агааруудай үгшүгэй хани барисаас ба батаар нэгдэлһэниие эли тодоор гэрвэ харуула.

Энэ алдарт байхан һайндэрэй хо байханда өөрынгөө үнэн сэдхэн хүхэр — агууехэ ород арадхон манай олоациональна ороной бүхы арадуудта һайха, халуун баясхалан хүргэжэ һэн мэдэрэл советскэ Украиннын шадлай сээжэ зүрхэн соо билтэй.

Ахадүүгэй ахадүүгэй барисаанай дор иланһан Агууехэ Октябрь-социалистическэ революци украинска аралдыс социальна ба национал дарлалтаһаа сүлөөлжэ, үлэ шэнэ, социалистическэ шадлай болохо зам нээжэ һэн. Анхан Украинска Совет-Социалистическэ Республикын эл Ленин байгууланһан юм. Энэ ород арадай болон манай ороной бүхы арадуудай хани үлэ туһаламжа хадаа Украинна-советүүдэй засагыс бажижүүлжэ, Украинска дайһай үлэ харин итаргашадны болон сагаан-Украинскэ байдлануудыс тэрэнэй гүдэрһэн намнаха хэрэгтэ туһа болон байна. Ахадүү арадуудай шадлашгүй ехэ хүсүнтин Эзгэ ноо хамгаалгын Агууехэ дайһай болон жэлүүдтэ гитлеровскэ агартуудтэ эсэргүүсэ тэдэнэй ханьатарлиг ехэ тэмсал соогуур турсаар харагдаһан.

Советскэ арадуудай, тон агууехэ ород арадай хани үлэ туһаламжа болбол илалта дээр социалистическэ байгууууу бүхы шатанууд дээр украинска аралдыс дэмжэжэ ба зоригжа байһан юм. Гансал тэдэһай сэдхэлэй ахадүүгэй туһаны ашаар украинска арал дээрэй шархануудыс богонин болор соо эдгээгээд, бусад советскэ республиканинуудтай нэгэн улам урагшаа, коммунизмыс зоримойгоор дабшажа ша-Сэсмэргэн Коммунистическэ байгуулан манууланһан советскэ арадуудай ариун нангин ледосталинска хани барисаан манай советскэ Эхэ ороной бажы, илагдашагүй байдаггүй, һайналбаран мандалгын үндэһэрин, тэдэнэй амжалтануудай эһын мүн болон.

Росситай Украиннын нэгдэлээр хо болоһоной һайндэр украинска ород ба тосхон бүхэндэ айнабди урматтай баяртайгаар тэмдэһэнэ. Элэ үдэрүүдтэ украинска байшануудай үдэнүүд үрэр нэгдэнхэй, тингээд бидэнэр ондоо хэлэн дээрэ амаршалгын хани барисаанай халуун үгэлһэ хэлэжэ байһан хүндэтэ шадлай ба хани нүхэдэйнгөө манай орожо эрэхэдэ байрланабди.
Федослав-Хмельницкий гэжэ биһе украинска ород тээшэ агууехэ советскэ оромнай советскэ шэртэн харана. Хэдэн километр хоолоһо эрэн тоото делегацинууд тэрэ ороной түхүртэ талмай дээрэһөө үдэртэ эрэхэ харана. Талмай дээрэ 300 жэлэй тэрэ эрхэ сүлөөдэ дуратай украинска арадай түдөөлөгшэд үгшэ гетман Богдан Хмельницкий дурдахалаар Росситай Украинна-советүүдтэ тухай шиндхэбэрине дуугаар баталан абаа һэн.
Украинска арал өөрынгөө агуу-дүүнэй, элгтэ ехэ гүрэнэй аяруулагша ба полководецыс Хмельницкийн дурасхаалыс дуугаар гэмдэжэжэ байна. Нэгэ һай ород арадтай хани бари-

саатай байжа украинска арадай урған мандаха перспективыс Хмельницкийһэ ондоо хэншыс эли тодоор хараагүй һэн. Польско шляхтада эсэргүүсэһэн бодоһон украинска арадай восстание толгойлжо Богдан Хмельницкий тэрэниие илалта түгээд сүлөөлөгшэ дай болгоһон байгаа. Олон жэл со болонһон энэ хүндэ хүшэр дай байлданалдонской хасагуудай отрядууд болон Московско гүрэнэй бусад газар ногадуудай отрядууд өһөдлөнгөө ахадүүнэр — украинска бусад бэшэ туһаламжа үзүүлһэн байгаа.

Ород ба украинска арадуудай хани барисаан, мүн тэдэнэй экономическа болон культурна холбоо барисаан олон зуун жэлэй алдарт байхан түхүртэй юм. Нэгэ газарлаа үндэлһэн гараһан хоёр агууехэ арал хадаа хоёр томо гэгшын дуб модон шэнгээр урған мандаһан байна. Хэрбээ манай Эхэ ороной карта дээрэ хараха болоо һаа, ород ба украинска арадуудай ахадүүгэй хани барисаанай, мүн тэрэшэлэн бусад советскэ арадуудай ахадүүгэй хани барисаанай һулдэ тэмдэг болоһон нэрэтэй, баһа тэдэнэй хүгжэлтын олон ондоо үлэ культурна холбоо барисаанай бодото памятникууд болоһон олохон горууд ба тосхонуудыс хараха байһат.

Гол түлэ ород зонтой Путивль гэжэ бишхан украинска ород хадаа манай славянска үндлэ яһатан нэгэн бүлөөрөө ажаһуудат байһан үеһин, «Игоревэй покло тухай үгэ» гэжэ зохёһой хээээд мүнхэ автарай бэшэлэй ёһоор, Киевтэ алдар соо ханһинан эздэлжэ, Новгородско баярай дохёо татажа, Путивльдэ туг хюуруудыс намилзуулжа байха үеһин эртэ урдын түхэ домогоыс биднэдэ һануудна. Анха түрүүн ороной ном хэблэгшэ алдарт Иван Федоровой памятник Москвагай центртэ тобойжо харагдана. Тэрэ хадаа өөрынгөө баатарлиг ажабайдалай һүүлшын жэлүүдыс Львов гэжэ украинска ородто үнэгэрһэн байна. Киевтэ, Садовой үйлсын угулдаа бишхан гэр байдаг, тэндэ декабристууд суглардаг, Пушкин ябадаг байһан юм. Тинхээ Ленинградта Шевченкин биогрәфитэй холбогдоһон газарнуудыс һурагша бүхэн таанарта заажа үгэхэ байна. Пушкин тухай дурасхал мүн тэрэшэлэн Осесдэ, Каменскага, Тульчинда бии. Тинхээ Шевченко тухай дурасхаалыс Литвын столица Вильносо хадгалжа байдаг, тэрэниие «хүрхэй һайн город» гэжэ Шевченко шүлгүүд соогоо нэрлэһэн байгаа. Украиннын гениальна поэтэй сүлэггэдэ байжа зоболонто арбан жэлэс үнэгэрһэн Казакстанай тала Шевченкын дурасхаалыс мартаагүй. Ородой агууехэ революционер Чернышевский болон тэрэнтэй нэгэн үзэлтэй Украиннын оюун бэлгитэ поэт Павел Грәбовский гэгшэд аяар холы Сибирьтэ сүлэгдэхэдөө нэгэ харгыгаар ябуулагдаа һэн. Полтава шадар, Миргородто байгаа агууехэ грузинска поэт Давид Гурамышвилдиниин могилыс украинскауд гамтайгаар хадгалжа байдаг. Тинхээд грузинууд болбол ехээр зоболон болобошыс героическаар үнэгэрһэн ами һайһаа Леся Украинкын дүүргэжэ һаһа бараһан Сурамыдакы гэрэе грузинууд мүн лэ тинхэ инд дуратайгаар хадгалжа байна. Гоголинн ба Шепкинэй, Мурсорскын ба Чайковскын, Репинэй ба Короленкын, Горькинн ба Маяковскын ажабайдалтай болон творчествотой холбогдоһон дурасхаалта газарнууд Украинада хэды олон бии гээшөө!

Наяхан һайн сэдхэлтэ ород арадай инд дуранай болон этигэл һайларинн тэмдэг болгожо ахадүү Украинада дамжуулан үгшэн тэрэ Крымскэ областин Ялта го-

родто украинска элитэ ехэ поэт Степан Руданскийн могила болон ороной агууехэ уранзохёолшо А. П. Чеховэй гэр-музей бэе бээдэ дүтэхэнэ байдаг. Кавказай хада уулын боорило Нальчикта Украиннын гайхамшагта уранзохёолшо Марко Вовчек гэгшын ажабайдалай һүүлшын жэлүүдтэй холбогдоһон дурасхаалта газарнууд бии юм. Тинхээд Кубаньда Таманска гэжэ станицада украинска заповоженшын дүрсе — хоёр арадуудай һаһан үеһин хани барисаанай памятник шулуун табсан дээрэ байдаг.

Украинска арадай баатарлиг хубууу—гайхамшагта советскэ уранзохёолшо Николай Островскийн дурасхаалта зориулагдаһан мемориальна музейнуудыс Украинада тэрэ уранзохёолшын гүрэнһэн Шепетовкодо, мүн тэрэшэлэн Москвада болон Островскийн ажаһууһан ба һаһа бараһан Сочидо харахат.

Украиннын агууехэ кобзарь Тарас Шевченкын нангин могила Канев городто бии юм. Мүн энлэ Украинныс сүлөөлхын түлөө болоһон байлдануудта баатарнуудай үхэлтэр һаһа бараһан ороной оюун бэлгитэ уранзохёолшо Аркадий Гайдартай хуур хадагалаатай байдаг. Наяхан Киевтэ болоһон ороной литературын болон искусствын декадада хабардалсаһан бүлэг ород уранзохёолшо Шевченкын ба Гайдартай могиланууд дээрэ ошоһон байна. Тинхээдэ уранзохёолшоид памятникуудтай табсан дээрэ венчуудыс табияд, манай арадуудай, мүн манай культурын хээээд мүнхэ барисаан тухай халуун курсэ үгэнүүдыс хэллэһэн байна.

Манай хани барисаанай домог соо хэдэн олон алдарт байхан хуудһанууд бэшгэлэнхэй. Гэбшыше, урдын Российска империни арадуудай агууехэ ород арал түрүүтэй бо-гоолшолгын гэнжыс бута сохёод, тэрэ эрхэ сүлөөгөө дайсанай хорото шуһаар бхихиүүлһэн түхүртэ 1917 оноор энэ домогой эгзэн баяртай ба һайн һайхан бүлэгын эхилһэн байгаа.

Ородой болон украинска культурын түрүү ажал-ябуулагдашад хаянта засагай ноёдой зүгһөө хашалан зоболон үзэжэ байдаг урданай сагайханда оролдоо Росситай Украиннын нэгдэлээр 300 жэлэй ойдо зориулагдаһан Украинска Наукануудай академинин Наяхан болонһон хамтын суглаанай ойн баярай сессии аяар тэд ондоо байна гэшөө! Энэ сессини хүдэлмэрийд украинска наукин ажал-ябуулагдашад ахадүүгэй аяар мэндэс хүргэжэ, үнэн сэдхэлэй хани барисаанай халуун үгэнүүдыс хэлэхэс эрһэн бүхы советскэ ороной томо томо эрдэмтэд хабардалсаһан байгаа. Украиннын советскэ уранзохёолшоид Союзай баяр ёһололой пленум дээрэ бүхы советскэ арадуудай литературын түлөөлөгшэд мүн лэ хабардалсаа.
Киевтэ угаа ехэ амжалтайгаар боложо үнэгэрһэн ороной литературын болон искусствын декада хадаа Москвада эрээд ошоһон украинска уранзохёолшоид болон артистнуудай выступлениндэ алин дэлхэй дээрэ эгзэн түрүү, манай агууехэ зориг бадаруулагша хани барисаанай тулаагаар гэрэлтүүлэгдэһэн советскэ культурын гайхамшагта туйлалтануудыс харууһан курсэ һайхан демонстраци болоо һэн.
Агууехэ национальна һайндэрэй боложо байһан энэ үдэрүүдтэ арадуудай золтой жаргалтай зохёон байгуулагша ажал тухай, Европнын эгзэн томо гүрэнүүдэй нэгэн, манай гоё һайхан илагдашагүй олоациональна Советскэ Эхэ орон болотлоо Советскэ Союзай таларшагүй хубинь болоһон, һалбаран мандалжа байһан индустриально-колхозно Украиннын аллар соло, хүсэ шадал, гоё һайхан тухай баяртай хүжюон дуунууд бүхы Украина дотор омог доруоһнаар ханһинан эздэлнэ.

Республикын колхозуудай пслинууд дээрэ

РЕСПУБЛИКЫН АЙМАГУУДА ШЭНЭ БА БОРО ГАЗАРНУУДЫС ХАХАЛХА, ТЭРЭЭН ДЭЭРЭ ТАРИЛГА ХЭХЭ ХҮДЭЛМЭРИИН ЯБАСА ТУХАЙ

1954 оной майн 20-ной МЭДЭЭН (түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Шэнэ ба боро газар хахалага	Тэрээн дээрэ тарилга хэлгэ
Иволгын	124,7	101,0
Байкало-Кударын	80,7	87,1
Кяхтын	65,5	138,0
Сэлэнгын	64,1	118,7
Эдлэн	52,8	99,7
Хэжэнгын	52,3	113,0
Кударын	50,7	79,7
Курумканай	45,1	65,0
Баргажанай	43,5	15,6
Хориин	39,8	101,0
Мухаршэбэрэй	33,0	50,5
Бичурин	29,7	64,2
Заиграйн	29,5	44,7
Торин	24,5	32,1
Тунхэнэй	21,0	—
Кабанскын	20,5	31,7
Яруунын	19,9	14,6
Закаменай	9,8	30,0
Тарбагатайн	0,9	—

РЕСПУБЛИКЫН АЙМАГУУДА ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ

1954 оной майн 20-ной МЭДЭЭН (түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Холбоной тарилга	Тэрэ тоодо ороһоно ба боро ноёдог ахадүүгэй тарилга	Тэрэ тоодо ороһоно ба боро ноёдог ахадүүгэй тарилга	Харгааха тарилга
Яруунын	82,2	98,6	10,0	7,3
Хэжэнгын	77,3	85,2	—	—
Закаменай	76,8	95,7	—	—
Буружанай	75,1	79,9	—	—
Б. Кударын	72,7	88,7	35,6	14,1
Хориин	72,5	88,9	10,0	—
Кабанскын	71,7	90,2	64,0	3,2
Тунхэнэй	70,9	85,4	4,0	1,3
Тарбагатайн	70,6	88,6	46,7	5,7
Мухаршэбэрэй	69,3	81,3	15,7	1,6
Кяхтын	67,9	73,8	8,0	31,0
Иволгын	65,8	77,1	7,0	2,4
Бичурин	64,4	64,0	13,5	2,2
Кударын	60,6	71,2	6,6	10,0
Залын	59,9	75,5	13,7	—
Сэлэнгын	58,9	76,8	—	0,9
Торин	58,8	69,7	0,8	2,3
Прибайкальска	58,7	67,6	10,1	—
Заиграйн	58,2	67,8	11,1	5,0
Баргажанай	42,7	50,9	—	7,4
Бауитын	35,4	121,7	—	—

Эрхим болзорто таригдаба

МУХАРШЭБЭР. (Телефоноор абтаба). Энэ жэлдэ аймагай колхозууд эртын ороһото культурануудыс агрогехиническэ һайн болзорто тариха дүүргээд, тэжээлэй, овошын культурануудыс, хартаабха тариха эхилээ. Энэ жэлдэ эдэ культуранууд иматгал түрүү аргаар—квадратно-гнездовой, квадратна аргаар ба үргэн рядтайгаар таригдана. «Путь Ленина» колхоздо 30 гектарта хартаабха гансал квадратно-гнездовой аргаар таригдажа дүүрээ. Энлэ хартаабха һуулгадаг «СКГ-4» гэжэ машинаар тарилга хэгдэһэн байна. «Гигант» колхоздо 30 гаран гектарта силос болохо кукуруза мүн лэ квадратно-гнездовой аргаар «СП-6» гэжэ машинаар таригдаба. Мүн тэрэшэлэн Сталиний нэрэмжэтэ колхоздо силоснэ культуранууд квадратно-гнездовой аргаар таригдажа дүүрээ.

Андреевэй, Сталиний нэрэмжэтэ болон бусад олхон колхозуудта овёс таригдажа дүүрээб.

Энэ жэлдэ аймагай колхозууд хартаабха, овош болон силоснэ культурануудыс агрогехиническэ һайн болзорто, түргэнөөр тариха байна.

Д. Цыренов.

Кукуруза тариха байна

Урда жэлүүдтэ кукурузын ургаса абаха талаар зарим тэдэ дүй дүршлэлтэй болонһон Кяхтын аймагай Погранична МТС-эй харьяата колхозууд энэ жэлдэ үршэ абахын тулада кукуруза нөдөндөһойхиһо һураггүй ехэ талмай дээрэ тариха дүүргээб. Жэшээлхэдэ, үнэгэрһэн жэлдэ кукурузын һайн ургаса хураһан Калинин нэрэмжэтэ колхоз 4 гектарта, Ульяновай нэрэмжэтэ — 3 гектарта, Маленковой нэрэмжэтэ—2 гектарта тариха.

С. Климов.

Шэнэ газар элдүүрилхээ арсана

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Манай корреспондентһээ телефоноор абтаба). Аймагай зарим колхозууд шэнэ ба боро газар элдүүрилгыс тэсэһэгүйгөөр удааруула. Энэ хүдэлмэрини хэмжээн ехэшыс бэшэ, энэниие дүүргээхэ арга боломжис энлэ дүүрэн бии. Тээд, зарим колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд бэлыньшараад, шэнэ газар элдүүрилэн ашаглахана али болохоор зайсахыс нэдэнэ. Жэшээ болгон Хрушевой нэрэмжэтэ колхозыс абаад үзэс Энэ колхоз 1030 гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглажа түсэбтэй. Тэрэнэй 330 гектарыс элдүүрилжэ, тарилга хэлгэн халха ёһотой байгаа. Тээд, мүнөө энлэ 85 гектар газар хахалагдаа байна. Энэ хүдэлмэрини нитэрээ унжгайрһанай шалтаган юуб гээдлэ, колхозой хүтэлбэрлэгшэд шэнэ газар элдүүрилэн ашаглахана таһа арсадаг.

1030 гектар шэнэ газар хахалжа шадхагүйбди. тинхэ ехэ газаршыс байхагүй. Энэһини буруугаар үгтэһэн түсэб гээшэ. Мүнөө үшөө 300 гектар шэнэ газар хахалаад һууһан хурөө, — гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Очиров мэдүүлэ.

Хараад үзэхэдэ, энэ колхоз 1030 гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилхэ дүүрэн аргатай Иймэ газаршыс бии Жэшээнь, Бухта, Янчин гэжэ ногагуудта ехэ газар бии. Мүн ондоо тээгүүр хахалхаар газар яһала бии байна. Зорилго юуб гээдлэ, иматгал энэ хүдэлмэрини һайнаар эмхидхэжэ шамдуулаха хэрэгтэй.

Энэ колхоздо шэнэ газар элдүүрилэн нитэрээ унжгайруулагдаһанай үшөө нэгэ шалтаган юуб гээдлэ, энлэ трактор, машинанууд бүрэн хүсөөрөө ашаглагдаагүй, элдэб шалтаганһаа боложо зогсоодоо. Колхозой правлени тракторна бригадада ябах хүнүүдыс хүсэдөөр томилоогүй дээрлэһэн тракторна агрегатуудай хүдэлмэри ехээр һаатана. Жэшээнь, № 6 тракторна бригадада 6 принципүүд дутуу, трактористнуудта зохио услови байгуулаагүй, гэдэниие эдэс хоолсор кангагүй байна.

Хрушевой нэрэмжэтэ колхоз юрэнхыдөө хабарай тарилгыс унжгайрһанай үшөөр абуулажа байна. Хартаабха, силоснэ кулгырануудай тарилга урагшаа яһанагүй. 34 гектарта хартаабха тариха түсэбтэй аад, колхоз оройдоо 10 гектарта үрхэ үршэтэй байна. Тээд колхозой правлени үршэнэй хартаабха бэлэхэ ябуулажа хэнгүй. Зүвгаад шахуу гектарта силоснэ кулгырануудыс тариха аад, баһа үршэ дугуутай, газарын элдүүрилгэ дээгүй.

Мүн Лениний нэрэмжэтэ колхоз 500 гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилхэ түсэбтэй аад 139 гектар газар хахалаад, гарчлга хээ, мнил 62 гектар газар хахалаа. Ушөө 300 гектар газар энлэ элдүүрилгэдэ ёһотой аад, энэ хүдэлмэри ехэл ноһоһоор ябуулагдажа байна. Тээд колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Халтанов номмэс бараг һайн хэбэртэйгээр лэ хэлэдэг юм.

Эдэ колхозуудай партийна организацинууд, тэдлэй секретарьнууд нүхэд Буянтуев, Бальчинов гэгшэд шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглажа хүдэлмэрини нимэ муугаар ибчулагдажа байхада, энэ асудалыс партийна суглаанууд дээрэ нэгэшыс зүбшэн хэлсээгүй, зүндэнэ орхинон байна.

Б. Ширеторон.

Энэ колхозуудай партийна организацинууд, тэдлэй секретарьнууд нүхэд Буянтуев, Бальчинов гэгшэд шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглажа хүдэлмэрини нимэ муугаар ибчулагдажа байхада, энэ асудалыс партийна суглаанууд дээрэ нэгэшыс зүбшэн хэлсээгүй, зүндэнэ орхинон байна.

Улам һайнаар ажаллахабди
Манай бригадын механизаторнууд түрэл парти, правительствингаа түхүхэтэ шиндхэбэринүүдыс нэрэтэй түрлэгөөр бөлүүлхын тулада, ороһо тарянай үндэр баян үргаса хурааха гэжэ шиндээ, мүнөө «Гигант» колхозой поли дээрэ хабарай тарилгыс ажаллагдайгаар ябуулажа байна.

Хабарай полевой хүдэлмэрини агрогехиническэ эрхим болзорто үнэгэрһэн хахалгада оруулагда 500 гектар элдүүрилхэ, 500 килограмм горючи болон түрхихэ материал арбаалха гэһэн уялга тарилгын урда тээ абаабди. Газарай гэдэмээр полевой хүдэлмэри эхилээ һэмди. Манай бригадада 5 трактор бии. Мүнөө булгадаа хоёр халаанаар хүдэлмэрилинэ. Механизмуудыс дүүрэн хүсөөрөө ашаглаһанай ашаар ороһото культуранууд эртын тарилгыс майн 8-да дүүргээбди. 609 гектарай орондо, 625 гектарта шэниисэ тариабди. Тэрэнэй 400 гектарынь хэрээшүүлэһэн таригдаба.

Мүнөө оройн культуранууд таригдажа байна. Энэ хүдэлмэри һайн үдэрүүдтэ дүүргэдэхэ юм. Гална, эртын пар хахалжа эхилээд, 150 гектар элдүүрилэб. Манай бригада богонихон болзор соо 1877 килограмм горючи болон түрхихэ материал алмаһан, условно трактор бүхэнөөр 180 гектар газар (зөөлэн хахаллагаар) элдүүрилһэн байна.

Абаһан уялгая дүүргэхын түлөө

Энэ жэлдэ ороһо тарянай элбэг ехэ ургаса хурааха гэжэ шиндэһэн Горин аймагай Бургалгайн МТС-эй № 2 тракторна бригадын механизаторнууд дээшлүүлэгдэһэн социалистическэ уялга абаад, хабарай тарилга хээжэ «Улаан-Бургалгайн» колхозой полинууд дээрэ гараһан. Механизаторнууд эршэмтэйгээр хүдэлмэрилинэ, ороһото культурануудай эртын тарилгыс агрогехиническэ эрхим болзорто дүүргээд, мүнөө овошной, тэжээлэй культурануудыс, хартаабха тариха байна.

«ДТ-54» маркын тракторта хамта хүдэлдэг трактористнууд Д. Дашинжапов, С. Шиденов гэгшэд илангага һайнаар хүдэлмэрилинэ. Тэдэнэр үдэр бүр нормоодо 150—200 процент һайн шанартайгаар дүүргэнэ. Энэ жэлдэ 420 гектар зөөлэн хахаллага үхэ түсэбтэй байһан аад, тракторист Б. Дашинжапов майн 15-да 300

гаран гектар зөөлэн хахаллага хээд байна. Мүн трактористнууд Д. Наймандаев, Д. Бумбуев, И. Бамамаев, Т. Гырлынов болон бусад механизаторнууд абаһан уялгая дүүргэхын түлөө хүсэ шадалаа гамангүй ажаллажа, даалгараа үдэр бүри холо үлүүлэн дүүргэнэ. Энэ бригада хабарай тарилгын үл

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Сөвөдэй онсо сессидэ советскэ делегаци ошобо

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Сөвөдэй онсо сессийн хүдэлмэриг хабаадагш тулада советскэ делегаци майн 22-то Берлин оробо. Делегациин составта Н. С. Тихо...

нов, А. А. Сурков, А. И. Опарин, М. И. Котов, Крутицкий ба Коломинский митрополит Николай болон бусад ороно.

(ТАСС)

Ниитгерманска профсоюзна делегаци Советскэ Союзнаа бусаба

БЕРЛИН, майн 22. (ТАСС). Советскэ Союзда гурбан неделн соо байнаагааг хүлээр ниитгерманска профсоюзна делегаци Берлин бусаба. Тэрэ делегацида Баруун Германин ба Германска Демократическа Республикын хүдэлмэришэдэй түлөөлэгшэд ороно.

ажалыг хүнгэдхэд ба нүүрнэ малтан абалгыг дээшлүүлдэг мүнөө үеын хүсэтэ машинанууд хэрэглэгдэн гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Советскэ хүдэлмэришэдэй олон дахин хөөрөлдөн тухайгаа делегацида хабаадагш мүн лэ хэлэжэ үгэлэн байна. Заримдаа хүдэлмэришэдэй гартань орожо хөөрөлдөдөг байгаа.

Москвагай Улаан талмай дээрэ Майн 1-нэй үдэрыс найндэрлэгтэ тухай немецкэ хүдэлмэришэд эхээр фонирхоон тухайгаа хөөрөлөн байна.

Советскэ Союз соо харахан үзээн юумэ тухайгаа хаа хаанагүй хөөрэхэбди, немецкэ бүхэ хүдэлмэришэн ангийн нэгдэмэлт ябуулгыг бэхжүүлэхэбди гэжэ делегациин гэшүүд нэгэн навалаар мэдүүлээ.

Ажалшадай бэсын элүүр тухай Хятадай коммунистическэ партиин ба арадай правительствын оролдолог

ПЕКИН, майн 22. (ТАСС). Хятадай промышленна предпринимчуудай хүдэлмэришэд ба албахаагшадые медицинскэ ба санитарна талаар хангалга арадай засагай тогтоонхоо хойшо нилээд эхээр найжараа. Гоминдановска засаг гурын байха үедэ оройной заводууд болон фабрикануудта ариг эсбэр оройдоошье сахилдаагүй байхан юм. Харин Хятадай коммунистическэ партиин ба арадай правительствын эсэше сүсаягүй оролдолгын ашаар тэд ариг эсбэр найнаар сахилдаа боллоо. Сүдөөлгэдэйшье хойшохи үе соо Хятадай предпринимчуудта арадай элүүры хамгаалха эмхи зургаануудай тоо нилээд олон болоо. «Гусинижибо» газетин мүнөөдэр тунхагалаан хүсэд бэш мэдээлэй ёшоор, 1953 ондо 270 үдүүтэй болонца, 32 тубдиспансер, 1800 шахуу амбулатори, 165 санатори, олон тоото нарийлгалтын гэрнүүд, эхээрүүдэй болон хүүгэдэй консултанууд, антициклемическэ центриүүд промышленностин 11 халбарнуудай

заводуудта, фабрикануудта, шахтанууд болон руднигуудта нээгдэд хүдэлмэришэжэ байгаа.

Зүүн Хятадай промышленна предпринимчуудта медицинскэ пунктнуудтай тоо 1949 онойхидо орходоо 1953 ондо 30 дахин олон болоо. Баруун-Хойто Хятада энэ үе соо эмчлэгийн эмхи зургаануудтай тоо 17 дахин нэмэлэн байна.

Культурнаар амарха ба хүдэлмэришэдэй элүүрыс найжаруулха услово байгуулха зорилгоор мүнөө үедэ орон дотор олон тоото санаториүүд болон амаралтын гэрнүүд нээгдэнхэй. Тэднэр хадаа Хятадай эгээл гоё найхан газарнуудта түхээрэгдэнхэй юм. Тинимэ курортно газарнуудтай тоодо Байдихэ, Лаошань, Сиху нуур гэжэ мэтэ ороно. Мүнөө үедэ хүнин санаториүүд олоор нээгдэн. Тини хүдэлмэришэд хадаа ажаллаа таһарангүйгөөр амарха аргатай болонхой. Хүнин шимэ санаториүүдта 1953 ондо гансахан лэ Зүүн-Хойто Хятада 28 мянга үлүүтэй хүн амархан байна.

Болгариде советскэ литература тараагдана

СОФИ, майн 22. (ТАСС). Болгарска телеграфна агентствын дамжуулнагай ёшоор, Болгарини Арадай Республиккада советскэ литературые улам улам бүрн олоор худалдан абадаг боложо байна. Болгарска ажалшад хадаа ород хэлэн дээрэ хэблэгдэн советскэ авторнуудай номуудыс ехэ дуратайгаар уншадаг.

1944 оной сентябрийн 9-нөө мүнөө үе хүрэтэр ород хэлэн дээрэ толлогодон советскэ авторнуудай 9 миллион үлүүтэй хэбж ном Болгариде тараагдана. Гансахан 1954 ондо советскэ авторнуудай 1.800 мянган үлүүтэй том ном Болгариде тараагдана байна.

Венгридэ хүүгэд тухай оролдолог гаргана

БУДАПЕШТ, майн 22. (ТАСС). Эхэнэрүүд ба нарай үхибүүдыс хамгаалха тухай Венгрийн правительство ехэ оролдолог гаргана. Олон тоото хүүгэдэй яслинууд, садлууд болон санаториүүд, тэрэшлэн нарайлгалын байшанууд Венгридэ байгуулагданхай.

Бүхэ шахуу болончануудта хүүгэдэй отделешиүүд бии Нарайлаха бололон эхэнэрүүд Венгридэ түлөөлэгшэй амаралта абадаг юм.

Эхэнүүд ба нарай үхибүүдыс хамгаалгада гомололодог мүнүн эвэрн жэлхээ жэлдэ ехэ болон. 1953 ондо энэ хэрэгтэ 204 миллион forint — 1952 онойхидо орходоо 74 миллион forint эхээр гаргашалагдан байна.

Англо-советскэ худалдаа

ЛОНДОН, майн 22. (ТАСС). 7 миллион фунт стерлингдэ англиска текстильн түхээрэгшүүдыс бүтээгч үгэхэ тухай Советскэ Союз ба Англин хоорондо хэлсэнэй баталагдан тухай мэдээлэе Хойто Англин промышленна районуудта баяртайгаар угтан тухай газетүүд бэшэн. Энэ хэлсэн хадаа Болтон, Олдем, Манчестер, Блэкберн, Лидс, Хаддерсфилд гэжэ промышленна городуудта, Ланкаширай ба Йоркширай бусад городуудта хэлэн олон хүдэлмэришэдэ ажал олгохо байна. Юуб гэхэдэ, тэдэ городуудта дурсагдан түхээрэгшүүд бүтээн гаргагдаха байна.

наймаа үргэдэхын түлөө

Манчестер городской лорд-мэр Роберт Мосс хэлбэлэй түлөөлэгшэдэй илгэжэ мэдүүлээ: «Англи ба Советскэ Союзай хоорондо худалдаа наймаа үргэдхэлгэ манай ардуудай хоорондо бэс бээс бүрн найнаар ойлголсолгодо хүргэхэ бээ гэжэ найланаб».

Блэкберн городской мэр Роберт Уэйр энэ хэлсээ баталалгыс найшааха зуураа илгэжэ мэдүүлээ: «хэрбээ худалдаа наймаа үргэдхэлгэ уласхоорондын түгшүүрилыс нударуулгада туналха байгаа хаа, англиска арадта ехэ найн юумэ болохо байна».

Египедэй ба Ливанай правительствонууд Хятадай Арадай Республикыс мэдэрхээр байна

КАИР, майн 22. (ТАСС). «Аль-Гумхурия» газетин мэдээлэнэй ёшоор, Хятадай Арадай Республикыс мэдэрхэ тухай асуудал египедскэ харюусалгатай тушаалта иоурнуудад шэнжэлэгдэжэ байна.

Египедэй правительство хадаа «зүүн ба баруун оронуудай хоорондо худалдаа наймаа эрхилжэ ябаллада хизаарлалта хэжэ политика ябуулхыс хүсэнгүй, харин Египедэй интересүүдэ зохилдуулан бусад оронуудтай өөрынгөө экономическа харилсаануудыс тогтоохо юм гэжэ газетэ тэмдэглэнэ».

ПАРИЖ, майн 22. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондент Парижда илгэжэ дамжуулна: Ливанска правительство хадаа КНР-ые мэдэрхэ тухай шиндхээрн гаргахаар бэлэн байна гэжэ өөрынгөө Бейруттэй корреспондентын мэдээлэдэ үндэлэн «Аль-Гумхурия» газетэ бэшэнэ.

Копенгагенда советскэ кинофильм харуулагдаба

КОПЕНГАГЕН, майн 22. (ТАСС). Майн 20-до Копенгагенай фильммусет гэжэ зал соо «Олодой бэлэгэй мастернууд» гэжэ советскэ кинофильмыс олонийн харалга бололон байна. Фильмэ эхээр ноирхогдоо.

Женевскэ зүблөөн тушаа

ЖЕНЕВА, майн 21. (ТАСС-эй тухай корр.). Эндэ абтаһан мэдээлэнэй ёшоор, мүнөөдэрэй хаамал заседани дээрэ Индо-Хитада эб найрамдал тогтоохо тухай асуудал зүбшэн хэлсэлгыс гадаадын хэрэгүүдэй министрүүд үргэлжүүлээ. Намжанууд тухайгаа хөөрөлдэнэй эсэстэ Индо-Хитадай асуудалыс саашадан зүбшэн хэлсэхэ талаар үгээс нилээд ойлголсоо гэжэ тэмдэглэнэ. Вьетнамай Демократическа Республикын ба Франциин делегацинуудай оруулһан дурадхалнуудай проскиүүд соохи гол асуудалнуудыс түрүүшын ээлжэндэ хаража үзэхэ гэжэ зүблөөндэ хабаадагшад хэлсэхэн байна.

ридэн комиссини зүгһөө нэгэн доро ажаллалга; Женевскэ зүблөөндэ хабаадагшадэй зүгһөө үгтэхэ найдуулганууд болоно.

Абтаһан мэдээлэнэй ёшоор сэрэгэй асуудалнуудыс зүбшэн хэлсэхэнэй бүлүүр Индо-Хитада политическэ гуримшуулга тогтоолгодо хамаатай дурадхалнуудыс хаража үзэхэ гэжэ зүблөөн дээрэ хэлсэхэн байна.

Зүбшэн хэлсэхэ гэжэ үгээс ойлголсон дээрэ дурсагдан пунктнуудта зүблөөндэ хабаадагшадэй оруулһан бусад асуудалнууд нэмэгдэжэ болохо гэжэ зүблөөндэ хабаадагшад хэлсээ. Эндэ юун тухай хэлэгдэнб гэхэдэ, бусад делегацинуудай оруулһан дурадхалнууд мүн лэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байна. Элдэнэ дамжуулагданай ёшоор, Индо-Хитадай асуудалыс зүбшэн хэлсэлгээр удаахи заседани майн 24-нэй поисдельнитэ болохо байна.

Советскэ делегациин үүсхэлээр Индо-Хитадай асуудалыс зүбшэн хэлсэхэ талаар абтаһан гурим хадаа асуудалыс бүрн урагшатайгаар зүбшэн хэлсэлгэдэ туналха аабза гэжэ ажаллалгад найдадаг болобо.

Женевскэ зүблөөн дээрэ француска делегациин оруулһан дурадхалнууд тухай «Нян Дан» газетэ илгэжэ бэшэнэ

ПЕКИН, майн 20. (ТАСС). Синьхуа агентство илгэжэ дамжуулна: Француска дурадхал хадаа имгалт сэрэгэй проблемүүдтэ хамаадана, тэрээн соонь вьетнамска нэгэшыс политическэ проблемэ тухай хэлэгдэнгүй гэжэ майн 19-дэ тунхаглан түүрү бэшгэ соогоо «Нян Дан» газетэ (вьетнамска ажалшадай партиин орган) заана.

на политика баримталан дай жүрөөдэгэ францидахи бүлэг хүнүүдэй зүгһөө энэ үндэлгүг дурадхалыс Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министр Бидо оруулаа гэжэ «Нян Дан» газетэ заана.

Газетэ илгэжэ бэшэнэ: Вьетнамска делегаци хадаа зүб зүйтэ, хэрэг дээрэ бэсүүлхээр таатай дурадхалнуудыс оруулһан байна, тэрэ хадаа Женевэдэ хэлсээ хэлгыс үргэлжүүлхээр бэлэн байна. Хэрбээ францууд үнэн зүрхэннэ таатай хараа бодол баримталаад байгаа наань, Индо-Хитада эб найрамдал тогтоохо болохо байна. Энэ хадаа Индо-Хитадай ардуудай ёшотойл интересүүдтэ, тэрэшлэн француска арадай ба дэлхэйн эб найрамдалда дуратай бүхэ ардуудай найн найхан найдабарида зохилдохо байна гэжэ газетэ мэдүүлнэ.

Француска правительствын гадаадын политика тухай француска хэблэл илгэжэ бэшэнэ

ПАРИЖ, майн 22. (ТАСС). Индо-Хитада американска эзбэстэ хамааралсалгыс бэлдэхэ зорилгоор француска дипломатин хэдэг ябуулганууд тушаа француска политика хэлсэлгэдэ шүүмжлэхэ ёшоор хандадаг боложо байна.

Формоза ба Урда Корей) США-е бариха шадахагүй ха юм».

Сэрэгэй политическэ энэ блок Рэдфорд Никсонай ба Ноуэнандын агрессивн бүлэгэй нүүлөөн доро хүсэд оронхой байха гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, автор илгэжэ бэшэнэ:

Франс ба Англин хоорондо баталагдан мэдээжэ «үнэн зүрхэнэй хэлсэхэнэй» 50 жэл гүйцэнэй хүндэллэд зорюулан Иден Бидо хойрой Париж эрлэгтэ тэрэ хэлсэндэ ехэ аюултай байна гэжэ «Монд» газетэдэ бэшэхэдэ Морис Дюверже заана. Автор илгэжэ бэшэнэ: «Бидогэй мүнөө ябуулжа байһан политика хадаа имгалт гансаардуулагданай Великобританида эсэргүү франко-американска блогыс Азида байгуулгада шилжүүлэгдэнхэй. Энэ блок дотор нүүсэгшэдэй тэгш бэшэ эрхэтэй байлган юуб гэхэдэ, американеүүд хадаа ямарыс хүшөөлгөлгөгүй шахуугаар зонхилон эзэрхэхэ байна. Люулгүй энэ шэнэ нактын гэшүүд — азиатска нацанууд (Снам, Филиппин,

«Тини Франци хадаа Макартурай наналыс бэсүүлхэ ябадалда туналана».

«Трибун де Насьон» гэжэ неделн бүридэ гарадаг газетэдэ Бернар Лавернь статья бэшэнэ байна. «Хэзэшье дүүрэхэн мэдэгдэхгүй, үгшүүрүүн хоооруулгын ба үнэн зүб бэшэ даие үргэлжүүлхэ гэжэ француска министрүүдэй эрмэлзгэ байһан» тухай автор бэшэнэ.

«Хэрбээ али бүхэ ноур сахилгыс хараада абангүй орхибол, үшөө удаан сагай турша соо даие боллоулагүй гэжэ оролодог США-гэй захирлануудта мэдэгдэхэ ябадалда француска правительствын хараа бодол шилжүүлэгдэнхэй» гэжэ Лавернь үргэлжүүлэн бэшэнэ.

Франциин национальна суглаанда

ПАРИЖ, майн 22. (ТАСС). «Юманите» газетин мэдээлэнэй ёшоор, манай британска союзнигуудгүйгөөр гадаадын хэрэгүүдэй министрин зүгһөө Холбоото Штатуудай правительствотай хэлсээ ээжэ байлһанай ямар юумэндэ үндэлхэйн тухай асуудалтайгаар национальна суглаанай депутат Пьер Менсье (прогрессивнэ республиканеүүдэй союзай гэшүүн) правительствод хандаһан байна. Тини гэлэе француска арадай хүсэжэ байһанай ёшоор, Индо-Хитадахи конфликтые эбэй ёшоор шиндхэлгэдэ элэ хэлсэнүүдыс хүргэхгүй, харин Дальна Востогто бүгдэннитын дай хэжэ ябадал бэлдэхэ байна шуу.

Индо-Хитадай асуудалаар правительствын ябуулжа байһан политика тухай асуудалтайгаар национальна суглаанай депутат — «бээс даанхай республиканец» Пьер-Андрэ гэгшмин мүн лэ хандаһанһинь мэдээжэ.

Индо-Хитад руу сэрэгүүдыс ба буу ээбсгэ зөөжэ байһан американска самолёдууд Египедэй территори дээгүүр нидэхыень хорибо

Египедскэ правительствын шидхэбэри

КАИР, майн 22. (ТАСС). «Аль-Гумхурия» ба «Ахбар Эль-Яум» газетүүдэй мэдээлэнэй ёшоор, Индо-Хитадай арада сэрэгүүгээр дайлагдажа байһан француска армида сэрэгүүдыс, буу ээбсгэ ба бусад хэрэгсэлүүдыс зөөжэ байһан американска самолёдуудай оройнгоо территори дээгүүр нидэхыс Египедэй правительствод хорибо.

Индо-Хитад руу ошохо американска самолёдуудай Египедэй территори дээгүүр нидэхыс зүбшөөхэ гуйлгатайгаар Египедскэ правительствыс гуйжа хандаһан хара болоо. Гэбшье, энэ гуйлтан «эрид шууд буруушагдан байгаа».

«Ахбар Эль-Яум» газетин бэшлэнэй ёшоор, Египедэй премьер-министр Гамаль Абдель Насер энэ харюу өөрөө бөөрээ үгэлэн байна.

США-гэй тухай түлөөлэгшэ Джонстондо виза үгэхээс арабска зарим оронуудай арасхан тухай Франс Пресс агентствэ бэшэнэ

ПАРИЖ, майн 21. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондент Дамаскаһаа илгэжэ дамжуулна: США-һаа Дунда Востогтоо байха тухай түлөөлэгшэ Эрик Джонстондо өөһэднгөө территори дээрэ орохо виза үгэхээс арабсан хэбэртэйгээр «Аль-Бинаа» гэжэ Сирийскэ газетэ мэдээлэнэ. Джонстон хадаа наяр Дунда Востогтоо ябахыс хүсэжэ байгаа юм ха.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: республикайскэ бурят дунда бургуулин 11-дэхэ педогогика классета ород хэлэ заалгын метрокоор консултант болодо байна. (Зурагта) хурагша А. Хадарханова, А. Янхаева, багша Н. Петрова, хурагша У. Дорова. В. Шитникозыс

Хургуулинуудта экзамен боложо байна

Улан-Удэ городской долоонжэлэй бурдуковская, Новороская ба ба дунда хургуулинуудта түрүүшын экзаменуудай дүнгүүд гаргагдаба. № 20 дунда хургуулин IV, V, VI ба IX классуудай хурагшад ород хэлээр, тоо бодолгоор, геометрээр түрүүшын экзаменуудыс үгээб.

Экзаменай түрүүшын дүнгүүдхэ харахада хургуулин хурагшад экзамендаа муу бэшээр бэлдэжэ, найн сэгнэлтэнүүдыс абайн байна. Юуб гэхэдэ, ород хэлээр диктант бэшэн IV классай хурагшадэй ехэнхи хубинь «5», «4» сэгнэлтэтэй. V классай хурагшад тоо бодолгоор экзамен үгэхэдөө булта амжалтатайгаар үгөө. Энэ классай хурагшад

Хоёр ондоо дүнгүүд

ХОРИНСК, (манай корр.). Хорин дунда хургуулин хурагшад класснаа класса оролын, дүүрэгын ба дунда хургуули дүүргэнэй аттестат абалгын экзамен амжалтатайгаар бариха байна.

10-дахн классай 21 хурагшад литератураар доро дурсагдан темнуудээр зохёл бэшэ:

1. В. Маяковский бэшэн «Владимир Ильич Ленин» гэжэ поэмэ соо Ленин ба парти ямараар харуулагданаб?

2. А. С. Пушкинай творчествоын арадай шэнжнэй байһан тухай.

3. А. Фадеевий «Залду гварди» гэжэ роман соо комсомолецын моральна шэнжэ түхэл ямараар харуулагданаб?

Зохёл бэшгшэдэй дилэнхинь «5», «4» гэлэн сэгнэлтэнүүдыс абаа. Нэгэшье хүн «муу» гэлэн сэгнэлтэ абайгүй. Хурагшад Дулма Донлокова, Софья Гончикова, Валентин Цыренов зохёл эрхимээр бэшэжэ, «5» гэлэн сэгнэлтэнүүдыс абаа.

Энэ хургуулин 6-дахн классуудай хурагшад мүн лэ бэлдхэл найнтай байгаа. 6-дахн «В» классай 24 хурагшад арифметикээр (бэшлэгээр) экзаменаа найнаар бариха.

8-дахн «Б» классай хурагшад гебраар (бэшлэгээр) экзаменаа бэлдхэл эрхим бэлдхэл эрээ. VI классай 29 хүн «5», «4» гэлэн сэгнэлтэнүүдыс байна. Эндэ VI «А» хурагшад илангаа найн хэлтэйгээр эржэ, түрүүшын менда шалгараа. Владимир Иванов, Валентина Степанова, Полевая болон бусад экзамен эрхимээр бэлдэн байна.

Геометрээр экзамен бариха классай хурагшад тэрэшлэн дүнгүүдыс харуулаа. Үзэнэриалаа хурагшад найнаар жа, экзамендаа түгээс бэлдхэл гээр эрэлэн байна. Ж. Рин

Украинска уранзохёлшодой номой выстав

М. Горькийн нэрэмжэтэ республиканска библиотекэ Росснтай Украинин нэгдэтээр 300 жэлэй ойн найндэртэ зорюулагдан хэмжээ-ябуулгануудыс үнгэргэжэ захалһар үнн болоо. Энэ жэлэй январь харада Н. Рыбагай «Переяславская Рада» гэжэ номоор ба Гоголин зохёлнуудар литературна вечериүүд үнгэргэдэн байна.

Мүнөө тус библиотекэ номой выставкэ эмхидхэ. Эндэнэ украинска элитэ уранзохёлшодой: Т. Г. Шевченкын, П. Франкогой, Л. Украинкын, О. Гончарай, А. Корнейчукай, А. Матышкочой, Н. Рыбагай, М. Рыльскын, В. Собкогой, М. Яновскын болон бусад зохёлнууд тагилданхай.

Росснтай Украинин выставкэ ойдо зорюулагдан номой долоостривна выставкэ библиотекэ сүсөөр городской культурын паркда эмхидхэгдэ. 29-дэ найндэртэ зорюулагдан чер болохо. Библиотекэ энэ ойд тухай 3 том документ бэлдэ. Уншагшад Украинска культура ба литературатай тагилсаха бүхэ материалнууд хабасаруулагданхай.

И. Мирошник

Улан-Удын ба Иркутска футболистнууд наадаб

Үгээрэгшэ амаралтын үдэр «Динамо» гэжэ спортивна обществын централна Сөвөдэй зональна мурсысөөн захалба.

Энэ мурсысөөнэй 20-дохн зонодо Красноярска хизаарай, Бурят-Монголой АССР-эй, Иркутска ба Читын областнуудай «Динамо» команланууд уулзаха байна.

Майн 23-да Улан-Удын «Динамо» стадион дээрэ Иркутска областин ба Бурят-Монголой АССР-эй «Динамо» обществын команлануудай хоорондо мурсысөөн болоо. Мурсысөөн түрүүшын хахадта Иркутскынхид улан-удынхидай руу 2 бумбэгэ сохижо оруулһыс өөһэднгөө ворта руу аба байна. Наадаанай хоёрдохид улан-удынхид айлшадайнаа руу 2 бумбэгэ сохижо оруулаа, тоотойгоор шүүб.

Майн 26-да Улан-Удын «Динамо» стадион дээрэ Красноярскай ба Бурят-Монголой АССР-эй команланууд наадаха. А. Игум

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИ